

Po pošti prejemam:

za	
celo leto naprej 26 K — h	
pol leta	13 —
četrt	6 — 50
mesec	2 — 20

V upravnishvu prejemam:

za	
celo leto naprej 20 K — h	
pol leta	10 —
četrt	6 —
mesec	1 — 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnishvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vnaprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan, izveniši
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 13.

V Ljubljani, v soboto, 17. januarja 1903.

Letnik XXXI.

Liberalno časopisje.

Kako propadlo je naše liberalno časopisje, katero ne pozna nobene dostojnosti več, se pač najbolje vidi iz izveštja, katero nam je poslalo »Obrambno društvo«. S 14. januarjem je to društvo dovršilo svoje prvo leto. Njegovo delovanje kažejo sledeče številke:

Obvestil o osebnih napadih se je odpotalo 2305, in sicer: Iz »Slov. Naroda« okrog 1300; nato največ iz »Soča«, potem iz »Primorca«, »Gorenjca«, »Stajerca«, »Rodoljuba«, »Rdečega Praporja«, »Jednakopravnosti«, »Učit. Tovarisa«, »Ostdeutsche Rundschau« in eno iz »Naše Sloge«.

Lajkom se je doposlalo blizu 500 obvestil o napadih na njihovo čast in delovanje, druga obvestila so se doposlala duhovnikom po Kranjskem, Goriškem, Primorskem, Stajerskem in Koroškem.

Popravkov je »Obrambno društvo« odpotalo 98; okrog 20 popravkov so odpotala stranke same na obvestilo, ki se jim je odpotalo od »Obr. društva«. V »Narod« se je poslalo 49 popravkov, kojih je bila polovica vsprejeta. Kakor znano, se je tožbam ogail »Narod« s tem, da ga je dr. Tavčar imuniziral. 19 popravkov je »Narod« vsled tega zavrgel. Društvo jih hvani za nadaljnjo uporabo.

»Soča« je dobila 12 popravkov, od kojih je zavrgla 2.

»Primorec« je dobil 5 popravkov, ki je vse sprejel.

»Gorenjec« je dobil 6 popravkov, od kojih je 2 zavrgel.

»Rodoljub« je dobil 10 popravkov, 2 zavrgel.

»Stajerec« je dobil 8 popravkov, ni sprejel 2.

En popravek se je doposlal »Naši Sloge« v Pulj in en v »Ostdeutsche Rundschau«, ki je napadla g. žup. Sinkovca na Jesenicah.

Nekaj popravkov, ki so jih listi zavrgli, se je iztožilo. Napadene osebe so se branile večinoma po katoliških listih. Opozarjamo

pa, da naj vsako neresnično dejstvo popravljajo v liberalnih listih samih.

Interpelaciji naših poslancev.

Interpelacija

gospodov poslancev dr. Susteršiča, Pogačnika in tovarišev na Nj. eksc. gospoda ministrskega predsednika kot vodjo ministrstva za notranje zadeve v zadevi

občinskih zadev v Selcih.

Spomladi leta 1903 so se vršile v občini Selce, politični okraj Kranj, občinske volitve, ki so majoritetno razmerje občinskega odbora v toliko spremenile, da je do tedaj v občinskem odboru vladajoča liberalna stranka prišla vsled izpada teh volitev v manjšino. Bilo je izvoljenih 14 pristašev katoliško - narodne in 10 pristašev narodne stranke. In še slednji bi ne bili voljeni, da ni občinski predstojnik Fran Šlibar precejšnjega dela volivcev z napačnimi pretvezami in skoro goljufivimi obljubami premotil.

Liberalna manjšina občinskega odbora podala se je na to, da obstruira konstitucijo novega odbora, oziroma izvolitev občinskega predstojnika novega odbora. To je pa izvedla na ta način, da se je odtegnila občinskemu zasedanju, katera je v svrhu konstitucije sklical najstarejši član novega odbora, Jelenc, in s tem zabranila sklepčnost, ker je k temu potrebno po § 38. kranjskega občinskega volitvenega reda navzočnosti najmanj tri četrtine vseh odborovih članov.

Ni manj kakor trikrat se je na ta način preprečila izvolitev občinskega predstojnika.

Vsakokrat je obsodila navzoča večina občinskega odbora v smislu § 34. občinskega volitvenega reda liberalne člane občinskega odbora, ki so se neopravičeno odtegnili volitve, k denarni globi, in se je obrnila do politične oblasti prve instance, da pobere te svote. C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju je tudi v resnici dostavilo obsojenim odborovim članom detične plačilne naloge, a ni storilo nadalje niti najmanjše, da pridobi svojim plačilnim nalogom primerno veljavo. Nasprotno se lahko smatra, da uživa obstrukcijo delajoča stranka simpatije c. kr. vlade in da je slednja de-

ležna cele akcije kot tiha sodružnica. Nikakega dvoma ni, da bi deželna vlada, ki se za časa katoliško-narodne obstrukcije v kranjskem deželnem zboru kar ni mogla zavesti vsled ogorčenosti, že davno pokazala svojo znano odločnost, ako bi se šlo za obstrukcijo manjšine katoliško-narodne stranke.

Res je sicer, da so narodno - napredni odborovi člani vložili proti denarni globi na deželni odbor rekurz in da je v večini liberalni deželni odbor, čegar skoro frivolno strankarstvo je že v celi deželi notorično, temu rekuru narodno - naprednih pristašev ugodil in zapadeno kazen razveljavil, utemeljujoč to s tem, da ni bil občinski odbor radi odsotnosti liberalnih odborovih članov sklepčen.

To je le za strankarske namene iznajdeno zofistično dlakocepljenje, kajti ako bi to izvajanje pridobilo splošno veljavo, bi bila kazenska določba § 34. občinskega volitvenega reda povsem iluzorična in posledica temu bi bila, da bi prišla v Selcih priljubljena obstrukcijska metoda takoj tudi drugod in splošno v rabo, kar bi gotovo ne bilo v prid urejene uprave in tudi ne v prid miru in reda v državi.

Od strani odsekov večine se je proti tej rešitvi deželnega odbora vložila pritožba na upravni sodni dvor — a poslovanje zadnjega provzroči, da premine morebiti leto, predno more priti do odloka.

Skoro pa tudi ni dvoma, da politična gosposka ni primorana jemati v ozir odloka deželnega odbora — kajti pravna pot proti plačilnim nalogom c. kr. okrajnega glavarstva vodi na c. kr. deželno vlado. In normalne pravne poti si pa obojenci niso izbrali. Bila bi torej naloga politične gosposke vkljub odloku deželnega odbora denarno globlo kratkoma pobrati in tako prisiliti odborovo manjšino, da izvrši svojo dolžnost.

Indolentno postopanje politične gosposke ima nadalje posledico, da nastopa še nadalje v celi občini sovraženi liberalni župan Fran Šlibar kot župan. Da, ta mož ima še celo predrznost stari, v svoji večini liberalni odbor sklicati k sejam, dasiravno je skoro pred jednim letom izvoljen nov občinski odbor. In politična gosposka trpi mirno postopanje dogospodarivšega župana Frana Šlibarja, in gleda s sklenjenimi rokami, kako da narašča dan za dnevom nemir v občini. Da, lahko se skoro smatra, da se je z gotove strani na to računalo, da se bode dalo prebivalstvo občine zapeljati v svoji umevni

razburjenosti k silovitostim, nakar bi bil dan zaželeni povod pristaše katoliško-narodne stranke z bajoneti in krogliami obdariti, ali jih pa vsaj vreči v masah v ječe, da bi se na to občinski odbor razpustil in da bi se napravile nove občinske volitve s samimi pristaši liberalne stranke.

Težko je najti drugega vzroka takemu skoro nezasišanemu postopanju deželne vlade, razven ako bi se smatralo vedilne kroge za skrajno nesposobne.

V teh razmerah je torej dolžnost c. kr. centralne vlade, da v interesu miru, reda in postavnosti poseže vmes, da pridobi veljavo pri občinskih volitvah na zakoniti način izraženi volji velike večine občine, in da napravi zopet normalne razmere v občini. Opomnimo še to, da je že prišlo v od občinskega predstojnika Šlibarja sklicani seji starega odbora dne 7. t. m. v občinskem lokalu do burnih nastopov. Po nazoru razljutenega prebivalstva nepostavna seja je bila razbita in le za las je manjkalo, da ni prišlo do javnih nasilstev.

Mi opomnimo nadalje, da je večina starega odbora imela nevarnost v tem času (t. j. po izvolitvi novega odbora) imenovati Fran Šlibarja častnim članom in da razburjenost v občini radi te frivolnosti nima že skoro mej.

Prebivalstvo opravičeno vprašuje, so li vladni organi le za to svrhu tukaj, da podpisajo sovraženo minoriteto v deželi, a majoriteti ljudstva pa da odrekajo vsako pravico.

Značilno za postopanje politične gosposke je sledeče: Zdi se, da je prišla do misli izročiti provizorično poslovanje občine vladnemu komisarju. A pri tem stopa očevidno na dan tendenca izročiti ta posel kakemu pristašu liberalne minoritete.

Ta posel se je ponudil vsekakor pristašu katoliško-narodne stranke, to pa takemu, da se je moralo že v naprej vedeti, da ne bode v položaju radi svoje visoke starosti sprejeti tako breme. To je nad 70 let stari Matija Smid, kateri je samo ob sebi umevno ponudbo odklonil.

Po tej že v naprej uvideni odklonitvi ponudilo se je posel Josipu Potočniku, kateri je pa moral ponudbo zavrniti z ozirom na to, da stanuje 2 uri od središča občine in kateri je radi slabe komunikacije — posebno po zimi — večkrat skoro popolnoma odrezan od ostale občine.

Vsled teh okoliščin je opravičen sum, da hoče politična oblast ta posel izročiti v

LISTEK.

Konec obstrukcije.

Draga obstrukcija!

Ali morda že veš najnovejše? Glej, Tvoje ure so štete. Živela boš samo še do shoda liberalnega učiteljstva. Samo do tega shoda trajalo bode še nam tako zoprno Tvoja življenje. Tam Te bodo pa končali. Ves svoj srd bodejo pihili v Tebe in to bode vihar, kateri Ti bode ugasnil luč življenja.

Je že tako! Lagal bi, ko bi trdil, da bi mi to ne bilo všeč. Kaj vse sem že proti Tebi poskusil, ali zaman. Sedaj pa vstajajo maščevalci. Ze doni bojna tromba po »Slov. Narodu«. Moje čete se zbirajo na veliki mejdan, na shod liberalnega učiteljstva proti Tebi.

Saj si pa tudi Ti kriva, da se ne zboljšajo učiteljem plače. Splošno zahtevajo učitelji, da se glede plač postavijo v eno vrsto s tremi zadnjimi razredi uradnikov. Mi smo za to. Smo vedno za to bili. Mi ne delamo samo pred in med volitvami (praznih besed, mi smo za dejanje. To po pravici povdarja četrtkovi »Slov. Narod«, pišoč o »klerikalcih in učiteljstvu«. »Klerikalci izrabljajo«, tako piše, »pri kmetu in delavcu njiju žalostni

gospodarski položaj in obetajo obema pomagati. Tako je lahko pridobiti ta dva stanova. Hujše težave pa imajo klerikalni ribiči pri drugih stanovih n. pr. uradnikih, trgovcih, obrtnikih, učiteljih. V teh stanovih je cvet slovenskega naroda, ki ima kaj pogleda in zdrave razsodnosti na političnem polju.

Čujete »klerikalni ribiči«? »Cvet« naroda, ki ima »pogled«, torej ta cvet z očmi veruje le dejstvu, »klerikalci« pa samo »obetajo pomagati«.

Tako delajo »klerikalci«, mi ne. Mi nikdar ne obljublamo samo, mi tudi vse izpolnimo. Mi smo obljubljali učiteljem mandate v javne zastope. Celo mandat za državni zbor v peti kuriji smo jim hoteli dati. Zal, da so tam v strašni večini »klerikalci«, ti so nalašč volili drugzega, samo da mi nismo mogli izpolniti obljube. To so storili iz gole hudobije, da bi nam potem očitati mogli, da kandidujemo učitelja tam, kjer mora pasti. Toda padeč ni naša krivda, to mora vsak priznati, marveč krivda volilcev.

Glede ureditve učiteljskih plač pa je stvar drugačna. Že vrsto let gospodari v deželnem zboru naša stranka v zvezi z Nemci. Ali ravno sedaj bi bili povišali učiteljem plače, ravno sedaj. Povišali bi jih bili in dvignili do nečuvne višine. To pa si zabranila Ti, in zato Te čaka kazen.

Skrbi me malo, da bi se ne spomnil kedo seje deželnega zbora kranjskega z dne 2. maja 1899. Takrat se je šlo za prošnjo neke občine, naj se poviša učiteljem plača. Poročevalec o tej prošnji je bil poslanec Višnikar, torej pristaš liberalne stranke. Ta je govoril tako:

»Pri poglavju I. »Aktivitetni užitki učiteljev in učiteljic« se morajo rešiti tri prošnje, ki so bileložene. Prva prošnja je županstva v Zgorjji ob Savi, katero prosi, da bi se dotični zakon o uredbi učiteljskih plač spremenil tako, da bi učitelji na ljudskih in meščanskih šolah bili plačani, kakor državni uradniki XI, X. in IX. činovnega reda. Ta prošnja sega jako daleč in jaz dvomim, da je občinski zastop, ali pa g. župan premislil posledice, (lep kompliment liberalnega poslanca občinskemu svetu in županu, katera hočeta zvišanja učiteljskih plač), ki bi nastale, ako bi se hotelo približno temu ustreči. Naši učitelji dobivajo plačo po 500, 600, 700, 800 gld., državni uradniki zadnjega razreda pa po 800, 900 in 1000 gld. Ako bi hoteli plačo učiteljem zvišati na tak način, da bi vsaka učiteljska oseba 300 gld. več dobila, bi to znašalo za 600 učiteljev okroglih 180.000 gld. Dalje bi se ob sebi povišala tudi potreščina za pokojnino. Ako vzamemo to le v znesku 20.000 gld., bi

znašal povišek okroglih 200.000 gld. in ker pridemo že itak kmalu do pol milijona, bi se potreščina povišala potem na 700.000 gld. Gospoda moja, ako pomislimo, da znaša sedaj 40% naklada na vse direktne davke 591.000 gld. in na užitnine 145.000 gld., tedaj vsega skupaj 736.000 gld., bi potreščina za ljudsko šolstvo približno absorbirala vso 40% naklado. Da je to nemogoče, bo vsakdo sprejel in jaz bi dotične gospode učitelje, ki imajo prvo besedo pri tej zadevi, vendar svaril, da bi ne vzbujali predaled segajočih nad, ki se ne morejo izpolniti. (Čujete liberalne misli o Vaših težnjah, učitelji?) O tem vprašanju meni finančni odsek (v katerem so bili v večini seve liberalci v zvezi z Nemci), da se ne more resno diskutirati

Takole je takrat govoril liberalni poročevalec in nobeden izmed liberalnih poslancev se ni vzdignil in ni protestoval, prav nobeden

Vidiš, draga obstrukcija, tole mi je padlo sedaj iz moje vsekako sijajne zgodovine na um. Jaz Ti to povem, ker vem, da boš o tem molčala, saj moreš govoriti le, kedar je deželni zbor, med tem te bode pa že ta imenitni protestni shod umoril. Toda bojim se, da bode morda le kdo izmed mojih zvestih pristašev med učitelji domislil se

roke kakemu članu liberalne minoritete. Vsak pravično misleči mora pritrditi, da se sme, ako se že nastavi vladni komisar iz kroga občinskih odbornikov, izročiti ta posel le kakemu delavnemu članu katoliško-narodne večine in sicer že zato, ker je očitno, da se bi izvolil tak mož županom, ako se ne bi preprečila izvolitev župana.

Z ozirom na ta dejstva stavijo podpisani na Njegovo Ekscelenco nujno vprašanje:

Ali je g. minister voljan takoj storiti energične korake, da se vpeljejo v občino Selce zopet normalna razmerja? Hoče-li g. minister katoliško-narodni večini pripomoči do posesti samouprave v občini? Kaj hoče g. minister v tej zadevi vkeriniti posebno z ozirom na očitno strankarsko postopanje deželne vlade?

Dunaj, dne 15. jan. 1903.

(Slede podpisi)

Interpelacija

poslancev dr. Šusteršiča, Pogachnika in tovarišev na Njega Ekscelenco g. železniškega ministra v zadevi

voženj za bohinjsko železnico.

Povodom zgradbe bohinjske železnice bode treba velik del stavbinskih potrebščin voziti od postaje škofja Loka skozi selško dolino v Podbrdo. Podpisani so preteklo leto ustмено prosili železniško ministerstvo, naj bi se te vožnje oddale na kmečke posestnike v selški dolini.

Vprašalcem se je odgovorilo, naj se kmečki posestniki organizirajo v konsorciju, nakar bi se moglo stopiti v dogovor s takim konsorcijem.

Konsorcij se je res osonal, nakar se je to naznanilo ministerstvu. Kljub vsemu temu se je konsorcij pri oddaji del popolnoma prezrl. Ne da bi se stopilo s konsorcijem v kako dotiko, so se oddale vožnje nekemu tujemu, židovskemu podjetniku imenom Gross.

To popolnoma neopravičeno protežiranje tujega židovskega velepodjetnika proti domačemu stalnemu prebivalstvu je umevno vzbudilo ne samo mučno pozornost, ampak tudi pravično ogorčenost.

Ne more se umeti, zakaj se od strani države da prvenstvo tujemu veležidu proti domačemu stalnemu prebivalstvu, zlasti, ker se je v tem slučaju tako redka prilika za službo odtegnila prebivalstvu katerega težavni gmetni položaj tudi želez. ministru ni popolnoma neznan.

Podpisani stavijo tedaj na Njega Ekscelenco nujno vprašanje:

Kako more g. minister to postopanje opravičiti? Ali namerava gosp. minister to popraviti in katera sredstva hoče porabiti v ta namen?

Na Dunaju 15. jan. 1903.

(Slede podpisi.)

Državni zbor.

Dunaj, 16. prosinca.

Obstrukcija vso noč.

Trebalo bi Dantejevega peresa, da bi približno opisal dogodke včerajšnje in današnje seje. Načelniki večjih klubov so res

tiste meni sedaj tako neprijetne seje deželnega zbora kranjskega z dne 2. maja 1899. Potem se mu bodejo gotovo v zame vneti duši njegovi vzbudili dvomi, hudi dvomi in grizli ga bodejo z gadjimi svojimi zobmi, grizli ga in spuščali mu v skelede rane kačjega strupa. To bi mi bilo zelo neljubo, ker, no, ker nerad vidim človeka trpeti. Tak bode morda tiho sedel ali stal ob strani, ostali pa bodejo glasno ropotali, ropotali in zavest bodejo imeli, da dovršujejo dobro in hvale vredno dejanje, ko obsojajo obstrukcijo, češ, ona brani pridni in brumni slovensko-liberalno-nemški zvezi, ki je bila že leta 1899 na krmilu, takrat ko je iz liberalnih ust tako gromelo proti povišanju učiteljskih plač, brani, pravim, tej zvezi povišati in vzdigniti plače učiteljem.

Moji zvesti pristaši med učitelji pa tudi brez tega dogodka vedo, da se moji privrženci povsod trudijo, vzdigniti učiteljske plače do nečuvne višine. Jaz se vedno bojim, da se kedo ne prevzigne in telesno ne poškoduje pri takih naporih.

Zatorej v boj proti Tebi, obstrukcija grda, grda in učiteljskim plačam sovražna. Ta shod te bode končal, končal Te in odpihal s površja brez Tebe za nas tako lepe zemlje.

Na svidenje torej na shodu.

Tvoj

slovenski liberalizem.

naredili račun brez krčmarja. Mladočeški klub je bil dovolil, da pride prva točka dnevnega reda, bruseljska pogodba glede sladorne industrije, pred nujnimi predlogi na vrsto. Temu se je uprlo 5 čeških narodnih socialcev: Klofač, Fresl, Černy, Choc in A. Sehnal. Ker pa zglede vledejo, pridružili so se jim še štirje češki agrarci: Kubr, Prašek, Rataj in Zazvorka. Torej 9 mož strahuje vso zbornico. Že v jeseni so dobili 20 podpisov za nujnost 19 predlogov, ki jih mlatijo v češkem jeziku, sedaj ko to pišem, že 24 ur.

Včeraj se je seja pričela ob 11. uri predpoludnem in je trajala do četrta na 7. uro danes zjutraj.

Podpredsednik Kaiser je le pretrgal sejo, ki se je zopet začela ob 10. uri.

Posl. Fresl in Klofač sta včeraj okoli 8 ur dokazovala, da je pri vseh drž. železnicah na Češkem potreben češki jezik. To trditev sta podpirala z raznimi dokazi. Fresl se je gibal le bolj v okviru rodne svoje dežele, dočim je posl. Klofač opisaval tudi lanske slavnosti pri Šipki, kjer je on zastopal avstrijske Slovence; zatopil se je v Husove čase, poučeval je naučnega ministra o pomenu pedagoga Komenskega za ljudsko šolstvo; spominjal se je svoje vojaške službe; pogovarjal s svojimi ožjimi tovariši o tem in onem, česar pa stenografi niso zabeležili v zapisniku, ki ne pozna nemških jezikov. Bilo bi kratkočasno čtivo za dolge zimske večere.

Zazvorka, Sehnal in Choc so nato »stvarno popravljali«, kar morda ni vse jasno v Freslovem in Klofačevem govoru. Eisenkolb pa se strahovito zjezi, ker ne razume čeških govorov.

Podpredsednik Kaiser ustreže Eisenkolbu ter pretrga to razpravo, opirajoč se na paragrafe v zeleni knjižici. Zazvorka zahteva konec seje, zbornica pa s 151 glasovi proti 11 sklene, naj se nujnost temeljito dokaže. Sehnalerer poučuje podpredsednika z mogočnim glasom, da ne zna poslovnika na pamet. Malik zagleda na strehi neko strašilo — morda se je zbudil iz spanja hišni vrabec — in moli v zrak dva prsta.

Stari možiček Plass se je naveličal te komedije in opirajoč se na palico gre proti izhodu mimo veselih Vsenemcev.

Schönerer: Dajte mi palico, da se malo poigram.

Plass: Ko bi imel dve, takoj Vam dam eno.

Vsenemci zagodejo v pesti.

Schönerer: Grem po tarok-karte!

Stein: Prižgem si cigareto!

Predsednik Kaiser vzame Freslu besedo. Češki socialci in agrarci poskusijo koncert in zasvirajo žabjo kanteto. Ta koncert traja do polnoči, poslušavci na nemški leyici mahajo z rokami.

Nato Kubr govori v prazno dvorano do 1. ure o zavarovalnicah.

Tako je šlo dalje do 6. ure 15 minut zjutraj, ko podpredsednik Kaiser pretrga sejo do 10. ure.

Schönerer: Servus, gospod Březina!

Vso noč so posamezni poslanci dremali na hodnikih, v zbornici in čitalnici, drugi so si v gostilni preganjali spanec s črno kavo, čajem, z dobrih in slabimi dovtipi.

Danes ob 10. uri je najprvo ministerski predsednik v površnih potezah pojasnil pogodbo z Ogrsko. Nato je češki agrarec Zazvorka a nad dve uri dokazoval, kako nujna je uravnavna hudournikov. Tako se vrsti devetero mož. Popoldne so se vršila pogajanja mej češkimi radikali in ministerskim predsednikom o pogojih, pod katerimi začasno ustavijo obstrukcijo. Kubr in Prašek sta zahtevala, da se seja takoj konča in jutri prične razprava o bruseljski sladorni pogodbi. S tem pa nemške stranke niso bile zadovoljne, češ, mnogo nas je in devet mož moramo ugnati, da jim opešajo moči. To se jim skoraj gotovo posreči, ker govorniki bodo težko ustrajali zopet vso noč, ako jim Mladočehi ne pri-skočijo na pomoč. To pa bi se le v tem slučaju zgodilo, ko bi Nemci s silo skušali ukrotiti češke radikale. Torej kakor pred Božičem v nemškem državnem zboru.

Nagodba.

Ministerski predsednik dr. pl. Körber je danes začetkom seje ustregel radovednosti ter pojasnil glavne točke nagodbe z Ogrsko. V kratkem predloži vlada zbornici: 1. Načrt zakona, ki pooblašča vlado, da sklene carinsko in trgovinsko zvezo z drugo državno polovico; 2. načrt carinskega zakona; 3. načrt zakona, ki naj prepreči dvojno obdačenje takih podjetij, ki imajo svoje trgovino v obeh državnih polovicah; 4. načrt zakona, da se uničijo državni bankovci in nadomeste z bankovci avstro-ogrške banke po 10 K, ki morajo biti pokriti s kovanim zlatim denarjem; 5. načrt zakona, da banka izdá zlat denar po 5 K; 6. načrt zakona, s katerim

se podaljša privilegij avstro-ogrške banke; 7. načrt zakona, ki poravna stari dolg 80 milijonov avstro-ogrski banki; 8. načrt zakona glede prometa s pivom, žganjem, sladkorjem in petrolejem.

Ogrska vlada pa se je obvezala, da svoji zbornici predloži dva načrta: 1. da se na Ogrskem odpravi davek od transporta na parobrodih, in 2. da se uravna železniški prometni red iz leta 1851.

Avstrijska vlada je ogrski obljubila, da so ogrski državni fondii v Avstriji prosti rentnega davka, da se nagodba lojalno izvršuje, o s o b i t o g l e d e ž i v i n s k e g a p r o m e t a , d a t i r o l s k a d e ž e l a š e n a d a l j e p o b i r a n a k l a d o n a ž i t o , d a o b e v l a d i s t o r i t a p o t r e b n e k o r a k e p r o t i p o n a r e j a n j u v i n a i t d . D r . p l . K ö r b e r j e d a l j e n a g l a š a l , d a j e b i l a z a d n j a z a č a s n a n a g o d b a z d n e 21 . s e p t . 1899 n a r a v n o s t š k o d l j i v a z a A v s t r i j o . V l a d a s e j e t o r e j p o t r u d i l a , d a o d p r a v i s l a b e p o s l e d i c e p r e j š n j i h d o g o v o r o v i n v s e h t o č k a h d o s e ž e n o v o j a s n o n a g o d b o .

Avstrijska vlada je polagala posebno važnost na to, da se kolikor toliko omeji prašičja kuga, ki jo zanašajo z Ogrskega v naše dežele. Po novi nagodbi bode avstrijska vlada po živinozdravniki mogla na Ogrskem opazovati prašiče 35 dni; le zdravo blago bo smelo preko meje v določene kraje.

Od 1. sušca bodo v prometu le bankovci avstro-ogrške banke in tedaj se prične plačevanje v gotovini, to je, vsakdo bo mogel zahtevati, da mu zavodi avstro-ogrške banke zamenjajo papirnat za zlat denar.

Ministerski predsednik je tudi pojasnil nekatere točke carinskega tarifa. Toda preobširno bi bilo, ko bi danes navajal razne postavke. Konečno sta se obe vladi pismeno obvezali, da hočeta vseh deset let nagodbo izvrševati kot bližnji zaveznici z ozirom na politično bodočnost države. (Živahno odbravanje.)

Govor ministerskega predsednika je napravil jako dober vtis, ker vse kaže, da je avstrijska vlada v istini odločno branila avstrijske koristi in le z ozirom na koristi skupne države ustregla nekaterim ogrskim zahtevam. V tem trenutku je še nemogoča stvarna sodba o vseh točkah v nagodbi, gotovo pa se ne motim, ako trdim, da je precej boljša od zadnje. Sicer pa Avstrija dobi le neznatno odškodnino za to, kar je žrtvovala od leta 1867.

Cesarjev manifest?

Lvovski dnevnik »Przedawit« priobčuje, kot smo včeraj omenili, baje iz povsem zanesljivega vira, da misli cesar Fran Josip z ozirom na razorano parlamentarno situacijo izdati manifest na svoje narode, ki se neki glasi tako-le:

»Mojim dragim narodom! Dal sem Vam pravice, katere hočem ohraniti zvesto in pošteno, tej svoji dolžnosti sem pripravljen žrtvovati vse, razun blaginjo države.

Žalostno stanje stvari v zastopstvu naroda, zlasti v zadnjih letih, pa me sili, da za obrambo pravic, katerih skupnost mi je pri srcu, ukrenem potrebne korake.

Naročil sem torej svoji vladi, da mi predloži v najkrajšem času načrt premembe dosedanjega reda za parlamentarne razprave, a za ta projekt bo podlaga: reforma volilnega reda za državni zbor in deželne zbornice, ki bo odgovarjala duhu časa.

Po resnem proučenju teh dveh projektov podelim jima Svojo cesarsko sankcijo.

K temu pripominja poljski list: Onega dne, ko se tak cesarjev manifest pojavi na zidovih Dunaja in provincijalnih glavnih mest, oddahne se svobodneje vsa Avstija.

Češki liberalci proti dež. odborniku Rozkošnemu.

Proti volji moravskih čeških liberalcev, posebno njih voditelja dr. Stranskega, je bil deželnim odbornikom izvoljen poslanec Rozkošny, kot zastopnik kmečkih poslancev v deželnem zboru. Glasom poročila v »Lidovih Novinah« se je o tej neljubi stvari te dni obširneje posvetoval izvršilni odbor češke liberalne ljudske stranke za Moravsko ter končno sklenil, da stori vse potrebne korake, da odpravi neljubega poslanca iz deželnega odbora. Posl. Rozkošnega hočejo z vporabo gotovih sredstev prisiliti, da odloži deželno-odborniški mandat. Tem zavodom piše brnški »Hlas«, da je zastopnik kmečkih občin dolžan sam sebi in kmečkemu prebivalstvu,

da vstaja na svojem mestu kot deželni odbornik, in bi v nasprotnem slučaju izgubil vse zaupanje pri kmečkih volivcih. Upanje je torej, da se nakana dr. Stranskega popolno izjalovi.

Banffy proti Szellu.

Zadnja izjava ministerskega predsednika Szella glede rabe hrvatskega jezika pri izdajanju potnih listov na Hrvatskem je res skrajno neljubo zadelo gotove madjarske neodrešence na Ogrskem in na Hrvatskem. V javnosti si sicer še ni upal pokazati svojega ogorčenja noben madjaron, a tem bolj rujejo proti Szellu na tihem ter se hočejo na vsak način iznebiti moža, ki zna tako slabo varovati madjarski značaj ogrske monarhije. Poslužujejo se v to svrhu nezadovoljnih elementov na Ogrskem, in tem načeljuje, kot znano, mogočni Szellov tekmeč, baron Banffy. Ta je v »Pesti Hirlapu« objavil te dni zelo oster članek proti Szellu v zadevi rabe nemadjarških jezikov pri potnih listih. Da se ne bi na prvi hip spoznala njegova zveza s hrvatskimi madjaroni, se hučuje za sedaj Banffy le proti rabi nemščine ter izjavlja, da se sme rabiti na potnih listih poleg madjarščine le še francoščina, in to le pri takih, ki so namenjeni za uporabo v inozemlju. S tem se mora pokazati edinstveni madjarski državni značaj. — Pričakovati je, da se za vodjo oglase sedaj tudi drugi.

„Vzглядno“ lib. gospodarstvo.

Občinska uprava mesta Monakovo je deset let v liberalnih rokah in že v tej kratki dobi se je pokazalo, kako »vzглядno« znajo gospodariti liberalci z občinskim premoženjem. V mestni upravi vladajo naravnost nečuvne razmere. Vkljub temu, da so v tej kratki dobi napravili občini 200 milijonov mark dolga ter zvišali občinske priklade od 100 na 130 odstotkov, izkazuje mestni proračun reden primanjkljaj. Vsa večja dela se izvršujejo na »kredito« in niti šolskih postopij ne morejo zgraditi brez običajnih dolgov. Prišlo je tako daleč, da vlada odreja vsako dovoljenje za najlažnje »pumpanje«. Minuli teden valed tega niti toliko ni bilo v mestnih blaginjah, da bi bili mogli izplačati redne uradniške plače in mest. učitelji so še le tedaj mogli priti do svojih dohodkov, ko je berlinska banka Warschauer & Co. izplačala zadnji rok lani dovoljenega posojila. Liberalni zastop nemškega mesta Monakovo je menda prvi, ki iz posojil izplačuje plače svojim uradnikom. Tako daleč pride občina, katere gospodarstvo je v liberalnih rokah.

Combesovi „junaški“ čini.

V zadnjem času skoro ni dne, da se ne bi ministerski predsednik Combes odlikoval s kakim posebno »junaškim« činom in z njim pokazal svojo svojo »ljubezen« do katoliške cerkve. Iz zadnjega časa se omenjajo posebno naslednja njegova dejanja: V škofiji Vannes je ustavil plačo desetim dekanom, ki so vkljub njegovi prepovedi pridigovali in poučevali v bretonskem jeziku. Sicer se je škof imenovane škofije takoj obrnil na Combesa, naj umakne svojo drakonsko naredbo, toda negativen vspeh te pritožbe je že sedaj zagotovljen. — V kraju Gesté, okraj Maine-et-Loire, bivata dve redovnici iz Saint Gildasa v popolno ločenih hišah. Ena izmed nju skrbi za cerkvene potrebščine, druga pa obiskuje bolnike po hišah. Combes je pa takoj sporočil prednici dotičnega avtoriziranega samostana, naj pozove redovnici v glavni samostan, »ker tvoriata sedaj dva neavtorizirana zavoda, ki ju bo (sestri?) sicer takoj razpustil.« — Končno je neki redovni prednici odkrito povedal, da je »trdno sklenil delati na to, da v dveh letih v Franciji ne bo več nobenega redovnika in ne redovnice bodisi avtorizirane ali pa neavtorizirane kongregacije.« Seveda se mu bo ta načrt korenito izjalovil in prav dobro pripominja »Verite Francaise«, ki piše: »Zapomnimo si ta datum, in videli bomo, kaj se v dveh letih zgodi s Combesom.«

Ruski državni proračun.

Kako vse drugače ugodne finančne razmere vladajo v Rusiji, kot v kaki drugi evropski državi, ali pa, recimo naravnost, v Nemčiji, je najboljši dokaz ravnokar predloženi državni proračun za tekoče leto. Mej tem ko ima Nemčija proračunanega primanjkljaja ogromno svoto 72 milijonov mark, izkazuje ruska vlada brez izrednih dohodkov 16,627.449 rubljev prebitka. Redni dohodki se namreč proračunavajo na 1.897.032.678 rubljev, redni izdatki pa na 1.880.405.229 rubljev. Prebitek rednega državnega proračuna se bo z izrednimi dohodki v znesku 174.634.794 rubljev porabil za izredne stroške. V svojem poročilu naglašá finančni minister, da se izkazuje prebitek vkljub temu, da so se v primeri z lanskim letom znatno pomnožili redni izdatki, in se proračunava samo za vojne namene 329.923.806 in za mornarico 115.631.241 rubljev, za odplačilo državnega dolga se je odločila ogromna svota 290.966 mil. rubljev. Direktna davščina se proračunava na 132, indirektna na 406, druge pristojbine pa na 89 milijonov.

Odstop generala Saussierja.

Javili smo že, da je francoski general Saussier podal ostavko kot član najvišjega vojaškega sodišča, ker je prišel v navskrižje z vojnim ministrom v zadevi nameravane uvedbe dveletne vojaške službe. General Saussier namreč zastopa mnenje, da se dveletna prezentna služba da sicer uvesti pri armadi v Franciji, pri četah v Algiru in Tunisu pa mora ostati triletna vojaška služba. Obenem je pa general nasprotnik novega zakonskega načrta, ki ga je vojni minister predložil zbornici in ki dovoljuje zapetni vstop v armado častnikom, ki jim je bila svojedobno za čas ustavljena polovica plače. S tem se po generalovem mnenju silno škoduje ugledu in vojaški disciplini. Kot znano, je vlada izdelala in predložila ta načrt samo radi tega, da omogoči zapetni vstop v armado znanemu podporočniku Picquardu. To priznava tudi uradna nota v uradnem listu. Radi tega napada vojnega ministra vse opozicijske časopise in odobrava Saussierjev korak.

Sultan v stiski.

Glasom najnovejših poročil iz Carigrada se nabaja turški sultan v precejšnji stiski. Na eni strani zahtevajo od njega temeljitih reform za vilajete v evropski Turčiji, na drugi mu pa primanjkuje energije ter drobiža, da bi izvel vse, kar se zahteva od njega. Diplomate ga vzemirajo v enomer, a tudi Seih-ül-Islam mu ne da miru. Nedavno je imel ta v državnem svetu vprico sultana nekako tak-le nagovor: „Kaj naj neki pričakujemo od države, v kateri so prazne džamije, a polne pivnice. Turške žene hodijo na prostem z nezastrtim obrazom, otroke nam vzgajajo nemške in francoske, po največ iz domovine pregnane odgojiteljice, naši častniki in uradniki pa popivajo doma in celo v uradu. Alah je obrnil svoj obraz od nas in od tu do popolnega propada naše domovine je le en korak.“ Te besede so na vse napravile zelo vničevalen vtis. Njih prva posledica je znana stroga prepoved pijančevanja. Vsak uradnik, kdor pije v javnem lokalu, izgubi službo. Vsled tega se doma tem bolj pije. V svoji veliki stiski se je sultan brzojavno obrnil do kneza Ferdinanda in ga prosil, naj ga ne zapusti. „Skušajva“, pravi sultan, „odvrniti katastrofo, ki preti od skupnih sovražnikov Turčiji in Bolgariji.“

Iz brzojavk.

Zadoščen je grofovski dvojici Lonyay. Uredništvo lista Oesterr. Volkszeitung na Dunaju, ki je prvi objavil vest o ločitvi grofa in grofice Lonyay, je moralo poslati budimpeštanskemu pravnemu zastopniku grofa Lonyay izjavo, v kateri obžaluje in prekljuje prvotno vest. Pravni zastopnik si je pridržal pravico nadaljnjega postopanja. — Prememba zborniškega poslovnika. Krščansko soc. stranka je naročila ožjemu odboru, obstoječemu iz poslancev Lichtenstein, Pattai, in Schraffl, naj takoj izdela načrt za nov poslovnik, ki bi posebno predsedniku dovoljeval večje pravice, in ga že v bližnjih dneh predloži zbornici. — Hišna preiskava pri bivšem poslancu Potočnjaku. Pri nenadni hišni preiskavi pri bivšem hrvaškem poslancu Potočnjaku so zaplenili neko brošuro proti banu in neko spomenico na ogrski parlament. — Nova avstro-ogrskana zgodba stopi v veljavo dne 1. julija letos, če bodo do 30. junija v vseh parlamentarnih inštancah rešene vse nagodbene predloge. — Gosposka zbornica ima svojo prihodnjo sejo 22. t. m. popoldne. Na dnevnem redu bo baje meji drugim tudi zakon o krošnjarstvu ter o znižanju cene živinske soli. — Novi turški veliki vezir je postal bivši guverner pokrajine Konja Ferid paša, ki uživa neki obče simpatije tudi v diplomatskih krogih. — Kulturni boj v Franciji. V francoski zbornici se je vršila silno burna kongregacijska razprava. Poslanik Meunier je pozival vlado, naj ne da dovoljenja nobeni novi karitativni kongregaciji. Posl. Plichon protestira proti Combesovi okrožnici na kongregacije, da vlada prošnje ne predloži drž. svetu. Vlada s tem zlorablja svojo moč. Combes je zagovarjal svoj korak ter izjavil, da bo zatrl vse redovniške šole, ki so ustanovljene iz sovraštva do vlade in proti svobodni misli. Na predlog Jaurés-a in drugih se je ta izjava odobruje vzela na znanje s 313 proti 211 glasovom. Ruska vlada na Finskem k. m. Rusificiranje Finske hoče vlada izvesti z vsemi sredstvi. Finski senat sicer vedno protestira, a to mu nič ne pomaga, ker prehaja vlada čez vse proteste na svoj dnevni red. Uprav nasilna je pa zadnja naredba, vsled katere se smejo tudi poštno pošiljave odpirati v pričo adresata iz uradne oblasti. Tako je torej celo pisemska tajnost na Finskem odpravljena. Finski poštni ravnatelj baje odstopi in pride namesto njega ruski uradnik. — Na Irskem vlada ve-

liko razburjenje. V nekaterih okrajih je že prava anarhija.

Šolsko, občinsko in gospodarsko.

Iz St. Vida nad Ljubljano.

Rane, katere je vsakele potres 1. 1895. našim posestnikom, se še niso zacelile in kakor vse kaže, se kmalu tudi še ne bodo. To pa nič ne ovira gotovih krogov, ki ravno sedaj ugibljejo, da se naloži davkoplačevalcem novo breme. Od več strani se namreč dela in pritiska, da bi se v St. Vidu zidala nova šola.

Sedaj imamo pri nas že dve šoli: eno nasproti cerkve, drugo sredi šolskega vrta. Ker pa gre v tretje rado, kakor pravimo, zato hočejo gotovi krogi tudi še tretjo šolo St. Vidu. To jih prav malo briga, da druga šola še ni plačana, marveč ima še okoli 5500 kron dolga.

Dasiravno pa ta šola-dolžnica ni še tako stara in slaba, vendar trdijo »veščaki« o njej, da ni več za rabo, marveč hočejo imeti novo. St. Vid bo res še imeniten po svojih ljudskih šolah, kar tri bodo gledali Sentvidci po vrsti ob cesti. Hudomušni ljudje pravijo, da se bo ta cesta imenovala »šolska ulica«. V Dravljah in na Glinici se ljudje tudi že pogovarjajo o novih šolah, ki bodo stale v teh dveh vaseh. Ko bi vsaj kečo pogovoril Dravljčane in Glinčane, da bi se odločili tudi za prostor kje ob »šolski ulici«.

Sentvidci so pri vsem tem »špasu« razdvojeni, če bo potem v teh novih šolah tudi tak lep red, kakor je v sedanjih. V naši šoli je namreč marsikaj drugače vrejeno kakor drugod po Kranjskem.

Evo vzled! Lansko šolsko leto je sl. šolsko vodstvo v St. Vidu izpuščalo otroke iz vsakdanje šole kar med šolskim letom. Ko je bil otrok 12 let star, lahko je izostal za vselej iz vsakdanje šole. To se je godilo celo z otroci, ki so bili najbolj potrebni šolskega pouka. Ko so nekateri popraševali, zakaj to, je odgovoril g. nadučitelj Žirovnik: »Vsaj so že stari 12 let in — mirna Bosna. Šolske oblasti v Ljubljani so bile pa drugačnega mnenja. Zato so leto s p o b o ž i ō u poklicali 14 šolskih otrok zopet v šolske klopi vsakdanje šole, z razlogom, da bi se ne smeli še spustiti iz vsakdanje šole, ker še niso hodili 6 let v šolo.«

G. nadučitelj Žirovniku pa delajo sedaj stariši preglavico, ker se pri njem pritožujejo, zakaj so se otroci med šolskim letom izpuščali iz šole, če še niso zadostili šol. postavi. Toda ugledni g. nadučitelj si zna pomagati tudi v taki stiski. Stariše teh otrok pošilja v Guncleje k očetu Brentežu, da bi naredili prošnjo za oproščanje šolskega obiska imenovanih otrok. Brentežev ata so menda še najbolj všeč »šentvidski inteligenci«, kajti znajo namreč brati »Sl. Narod«. Zato se sliši v »inteligentnih« krogih, da bi ne bilo tako slabo za »inteligenco«, če bi Brentežev ata sedel na županski stolec, ki se izprazni še ta mesec v St. Vidu. Sentvidski moške pa pravijo, da se Brenteževemu aktu zastoj sline cedé po županski časti. Cast kraj šol. nadzornika jih pa zna še zadeti, posebno če šolske oblasti uslišijo imenovano prošnjo. Potem se bo pa že še lahko pelatista znana: »Kaj pa nam morejo, ...« Naša šola pa bo dobila morda zopet kako pohvalo za »vzorno vodstvo«, če ne morda celo — kaj več.

Sedaj pa še Vam, g. odgovorni urednik, nekaj.

Kakor Vam je znano iz skušnje, Vam pošlje g. nadučitelj Žirovnik prav rad kak »popravek«.

Tako ste lansko leto enkrat natisnili kaj »vzorni« popravek g. nadučitelja Žirovnika, ki se je glasil nekako tako-le: »Ni res, da nimam skušnje iz obrtnega risanja; res pa je, da imam tako skušnjo iz tega predmeta kakor g. Jelenc ...« In dobili ste dovolj. Resnica je pa le, da g. Žirovnik nima one skušnje za obrtno risanje kakor je tudi g. Jelenc nima iz tega predmeta. No, pa recite, da svet ni »brihten«. Za danes Vam le rečem, vse je mogoče na svetu, »inteligenci« v St. Vidu pa popravljati po časopisih in še kje drugje.

Liberalna pomota ali kali?

Iz Škofje Loke, 16. jan. 1903.

»Slov. Narod« se čudi, kako da klerikalci v Selški dolini ravnaajo z liberalci kakor zaslužijo. Mi pa pravimo, da naj se »Narod« nikar ne zgraža, ker še predobro se »liberalnim poštenjakovičem« godi in z mirno vestjo jim zagotovimo, da se jim ne bi tako dobro godilo, ako bi vedeli klerikalci za vsa njih lepa dejanja. Za danes izmed veliko temu podobnih priobčimo samo eno, da se ne boste pritoževali o zasluženi šibi. Po poglavarju pa sodite druge.

Bilo je meseca novembra 1. 1902., ko je poslal mož iz Amerike svoji ženi Tereziji Potočnik v Rovte župnije Sv. Lenart 291 K 95 h. Poslani denar je prinesel 14. nov. 1. 1902. pismonoša c. kr. liberalnega poštarja Sliber-ja; pismonoša je stresel denar

iz vseh žepov in ga štel enkrat, dvakrat in vedno prav naštel. Žena pa, ker dobro ne vidi, nesla je denar štet svojemu sosedu, ki je pa naštel 100 kron premalo, ker jih ni bilo. Da bi pa bil vsak sum izključen, šla je žena s svojim sosedom k Sliber-jevemu prijatelju vedno »čistemu« Grmeku, a glej čuda, tudi ta ni znal šteti. Naštel je 188 K 95 h.

Žena je šla s svojim sosedom k c. kr. poštarju Sliber-ju v Selca, naj bi dal še 100 kron, katere je pismonoša premalo prinesel. Naletela je pa na pismonošo, ki jo je začel zmerjati, da laže, ker je zahtevala svojih 100 kron, tako da je bila namenjena iti iskati pravice k nam v Loko. Le pretkanosti Sliber-jevi se ima pismonoša in c. kr. poštni urad v Selci zahvaliti, da se ni zgodilo kaj hujšega. Sliber sluteč »pomoto« — ali kali! začel je klicati odhajajočo ženo nazaj na pošto, rekoč: »Vsaj se lahko čedno zgovorimo!« In zdaj se je še-le »pomota« pokazala v pravi luči! Sliber in pismonoša sta začela pobirati denar po predalih in ga skupaj nositi, predno sta kaj štela, pa res manjka 100 K. Žena je dobila denar in šla domov.

Mi pa vprašamo c. kr. poštno ravnateljstvo: 1. Ali sme pismonoša v Selci denar in denarne nakaznice ob enem strankam nositi? 2. Ali misli c. kr. ravnateljstvo kaj ukreniti, da se nadalje takim osodepolnim »pomotam« izogne?

Mi vprašamo c. kr. poštno ravnateljstvo, ali veljajo tudi poštno postave za c. kr. poštarja Sliber-ja v Selcih. Odgovora zahtevamo z vso odločnostjo in ako Sliber misli, da ni to resnica, pričakujemo od njega zagovora in pojasnila, da ne bo rekel, da se mu krivica godi pri takih »pomotah« ali kaj! ...

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. januarja.

Napačni računi liberalcev. Smejali smo se, ko smo brali »Narodove« izbruhe na dr. Susteršičev shod v Ribnici. Umevamo te izbruhe. Mesece in mesece so se liberalci ravno v Ribnici lagali, kar se je dalo, in po preteku več mesecev vidijo, da niso dosegli — nič, da pa volivci kot en mož stoje za poslanci in odobravajo najodločnejše njih postopanje za spremembo volivnega reda. Ni še dolgo, ko so liberalci zatrjevali, da ima deželni odbor na podlagi sklepa deželnega zbora oblast, neomejeno pobirati deželne doklade, dokler traja obstrukcija. Ta liberalni up pa je bil kratek. Vlada jih je poučila, da je dotično dovoljenje deželnega zbora bilo veljavno le za leto 1902. Zlati liberalni gradovi so se pri tem razdrli v prah. Za leto 1903 je vlada preskrbela deželnemu odboru cesarjevo dovoljenje za pobiranje deželnih doklad in s tem je liberalna večina deželnega odbora postala odvisna od vlade. Velik kamen jestem zavaljen na pot Tavčarjevega absolutizma. Proti pobiranju deželnih doklad brez dovoljenja deželnega zbora se seveda vložil ugovor, a že danes je gotovo, da če se bodo doklade pobirale, bo moral deželni odbor postopati s podporami nepristranskih, ako nočejo gotovi krogi doživeti nekaj, kar se jim morda še ne sanja. Fiasko na liberalni strani je že sedaj neizogiben in je že sedaj velik, ker se je morala deželnozborska večina postaviti v odvisnost do vlade. Sedaj bomo videli, kako se bo delil »knof«! Kdor želi še več razburjenja, naj le postopa po Tavčarjevem receptu, a to naj vedo merodajni krogi, da so naši poslanci in ljudstvo, ki stoji za njimi, pripravljeni na najskrajnejši odpor in da se še govoriti ne more o tem, da bi naša stranka ne vstrajala na svojem stališču, na katerem hoče priboriti ljudstvu pravico! In videli bodo merodajni krogi pri vladi in pri liberalcih, kaj jim odgovori ljudstvo, katero živo čuti potrebo temeljite izpremembe!

Protestni shod kranjskega učitelstva. Iz gorenjskih učiteljskih krogov se nam piše: Tam-tam-tam! Bobni pojó in kličejo učiteljstvo na protestni shod. Žalostno gmotno stanje učiteljstva prav iz ziva učiteljstvo na odpor — in tak protestni shod ni brez pomena, ako se sklicatelji previdni može. S tem ne rečemo, da naj so učitelji pohlevni in krotki kakor jančki, zmerni v besedah itd. ampak treba je pred vsem, da so pravični

nasproti strankam, nasproti ljudstvu. Nastop bodi odločen in radikalen, kakor zahteva čas in razmere, v katerih živimo. Treba je, da nastopimo kompaktno, ker le potem bo naš shod imponiral. Ako pa nastopimo le kot privesek ene in sicer stranke brez bodočnosti, ter se hočemo hliniti vladi s tem, da obsojamo tiste, ki so obstruirali, ne pa tistih, ki so krivi obstrukcije, potem je ves nastop zgrešen, namena — ako je namen res izboljšanje gmotnega stanja, — se po tej poti ne doseže. Parola — obsodba klerikalne obstrukcije, — ki se je vrgla takoj prvi hip nepremišljeno v svet, je nesrečna in zdi se nam, da je učiteljske diplomate, ki so vodili v zadnjem času akcijo za izboljšanje gmotnega stanja in se niso hoteli direktno obrniti na nobeno stranko, ampak na celo zbornico, zapustila vsa diplomatska previdnost. Sklicatelji naj dobro premislijo vse razmere in ukrenejo pravo. Ako se pa učiteljski stan pokaže le kot privesek liberalne stranke kot pokorno orodje vlade, potem le protestujte, a pozitivnih uspehov ne bo.

Zakaj ni g. Jaklič avansiral?

Se predno je uradno razglašeno avanziranje učiteljev v višje plačilne razrede, je prinesel »Narod« obvestilo, da učitelj g. Jaklič ni našel milosti dež. šol. sveta. Zelo je sumljivo, ker »Narod« pogreva »zanikrnost« in »ničvrednost« učitelja Jakliča. S tem hoče prikriti zakulisno spletko. Da se bodo liberalci in ekscelencia baron Hein ravnali po liberalnem načelu, smo pričakovali in g. Jaklič je moral biti na to kolikor toliko pripravljen, zakaj pa je bil toliko neopameten, da je — obstruiral in s tem ogrenil življenje baronu Heinu? Spominjamo se še, s kolikim šumom so se kovalle tiste klaverne učiteljske nezaupnice. Vsi učiteljski streberčki in tudi c. kr. nadzorniki, torej od vlade odvisni ljudje, so bili pokonci, in so podpisavali nezaupnice poslancu Jakliču zato — kakor je povedal blebetav politik učitelj Česnik — »da se prikupijo baronu Heinu«. Sedaj je stvar ravno tista. Dež. nadzornik Hubad je tudi dlovek, ki rad kaj stori, »da se prikupi baronu Heinu«. V tem slučaju se je gotovo prikupil. Morda postane zdaj prej »hofrat«. To je stvar, za katero se je treba pobriniti, a ekscelencia ima pri tej stvari veliko besedo. Kdor ni vedel, na kakšnem stališču je dež. nadzornik g. Hubad nasproti naši stranki, to lahko zdaj spozna: Ravno tam je, kakor dr. Tavčar, samo s to razliko, da je dr. Tavčar naš in naših pristašev odkrit nasprotnik, Hubad pa skrit.

Zahvala Kočevcev dr. Šusteršiču. Te dni je prišla v Ljubljano deputacija iz Mozolja na Kočevskem, obstoječa iz župana in dveh občinskih svetovalcev zahvalit se državnemu poslancu dr. Šusteršiču za trud, katerega je imel v državnem zboru za obrambo domačega krošnjarstva.

Štajerski slovenski deželni poslanci so, kakor razvidimo iz »Domovine«, akoro na istem stališču, kakor naši poslanci v kranjskem dež. zboru. »Domovina« namigava, da je bolje, da se štajerski dež. zbor razbije, nego da bi še nadalje kratil pravice ljudstvu.

Krutost pri kaznih za šolske zamude. Okrajni šolski svet v Litiji oziroma njegov predsednik grozno kruto postopa pri šolskih zamudah; za en sam slučaj šolskega izostanka pri dvehurni oddaljenosti pri stražnem mrazu diktira takoj kazni 2 K oziroma zapor brez prejšnjega posvarila. Fakta so na razpolago. Dvomi se, ako se na tak način povzdigne ugled učiteljstva in šole. Ljudje so obupani in ogorčeni nad takim postopanjem, ker so v tej zadevi izročeni na milost in nemilost po večini nasprotujočim jim ljudem. Birokrati mislijo še dandanašnji, kakor ob času tlake, da ima kmet pravicico le kazni plačati, drugega ničesar. Ne samo v šolskih zadevah, ampak tudi drugače se ljudstvo pritožuje nad okr. glavarjem litijskim, da za vsako malenkost нареkuje obšutne globe.

Z Dunaja se nam poroča: V seji 16. jan. je vložil posl. Žičkar s tovariši nuč.

predlog za podporo občinama Loka pri Planini v breziškem okr. glavartvu in Sv. Krištof pri Laškem trgu. Obe občini ste v silnih stiskah zaradi nesrečnih vremenskih nezd. V Lokah pri Planini je nevarnost velika, da nastane lakota, če se prebivalcem kmalu in zdatno ne pomaga.

Deželni šolski svet kranjski je odredil, da se vrše v Ljubljani v počitnicah kurzi za učitelje, ki bodo trajali skozi celi mesec avgust. K njim bodo „povabljeni“ učitelji, katerim še manjkajo strokovne izobrazbe. Dobivali bodo za ta počitniški studij po 4 K na dan podpore.

Odlikovanje učitelja. Upokojeni učitelj g. Fran Klinar je dobil z Najvišjim lastnoročnim pismom častno svetinjo za 40 letno zvesto službovanje.

Iz »Gospodarske zveze« Pri novoustanovljenem oddelku za medsebojni denarni promet — centralni blagajni — imenovala je »Gospodarska zveza« vodjem g. Ivana Rožmana, ki je bil do sedaj revizor v Gradcu. — »Gospodarska zveza« postala je član splošne zveze gospodarskih zadrug v Avstriji, pri kojoj so vse meročajne — med njimi tudi — slovanske zveze. S tem storila je »Gospodarska zveza« velik korak naprej, ki bo jako koristil naši slovenski zadrugi organizaciji, ker v zvezi z zadrugo organizacijo vseh drugih avstrijskih dežel razvijala se bo lažje in hitreje in bo tudi lažje uspešno delovala.

Sodalitas ss. Cordis Jesu ima za semiško duhovščino prvi svoj letošnji sestanek v Metliki dne 28. jan. Zadržek bo ob pol 11. uri dopoldne.

Iz Idrije 16. januarja. »Jednakopravnost« poroča v včerajšnji številki, da se gode baje čudne reči v krščanskem gospodarskem društvu, ter obeta natančnejše poročilo, — kadar kaj zve, seveda. Da bodo gospodje pri »Jednakopravnosti« potolaženi, naznanjam, da se res gode čudne reči v krščanskem gospodarskem društvu. Zakaj v preteklem letu je naraslo število članov že na 410, prometa je bilo blizu 190.000 K in čistega dobička je nad 6000 K, tako, da bode dobil vsak član lepo dividendo poleg 5% obresti na delež, in še precejšnjo svoto lahko položimo v rezervni sklad. Kar je pa notranjih zadrugnih zadev, urejevala jih bode tudi v prihodnje, kakor dosedaj zadruga sama, zato ima svoje načelstvo, nadzorstvo, razsodišče in skladiščno nadzorstvo — brez g. dekana, kateri dosedaj še ni član nobenega zadrugnega odbora ter se vsled tega tudi ne vdeležuje zadrugnih sej. Vsi odbori so voljeni po občnem zboru. Ako išče kdo preko teh odborov pomoči v strogo zadrugnih zadevah pri nasprotnikih zadrug, kaže pač sebe v prav posebni luči. Fr. Oswald, načelnik nadzorstva.

Volivno gibanje v tržaški okolici se pričinja. Jutri v nedeljo ima politično društvo »Edinost« v gostilni g. Praželj v Rocolu shod, na katerem bo pogovor o občinski upravi.

Predavanje v Kranju. Društvo »Kranj« bo imelo drugo javno predavanje v društvenih prostorih v nedeljo 18. t. m. Predaval bo g. prof. B. Remec o elektriki (nadaljevanje). Prvo predavanje pretečeno nedeljo je prav dobro izpadlo. Bilo je mnogo poslušalcev, ki so pazljivo sledili poučni tvarini, katero je g. predavatelj jako poljudno razlagal.

Na smrt obsojeni prijet na Reki. Francoskega pedanika Riharda Luciena je prišla reška policija, ker je poskušal ulomiti v neko stanovanje. Sedaj se je zanj oglašila pariška policija. Pred meseci je bil Lucien pred pariško vojaško sodnijo obsojen na smrt, a posrečilo se mu je uiti, predno so izvršili obsodbo. Francoska policija ga je zasledovala kot dezerterja. Sedaj bo Lucien izročen svoji domovini, kjer mu bo v kratkem upihnjena luč življenja. Umevno je, da Lucien nima prav nič domotožja.

Smrt v jahalnici. V Gradcu je v artilerijski vojašnici konj topničarja Fr. Reichela tako sunil v trebuh, da je na mestu umrl.

Napad na cesti. Na cesti med Kranjem in Škofjo Loko so neznan zlikovci napadli voz, v katerem se je peljal inženir Rajmund Gailhofer ter voz poškodovali s nožmi. Malo je manjkalo in tudi inženir bi bil zadet od noža.

Božičnica slovenskih rudarjev na Nemškem. Iz Hamborna na Nemškem se poroča, da je društvo sv. Barbare za Slovence imelo lepo božično slovesnost z božičnim drevescem. Nad 400 ljudi se je zbralo, možje, žene in otroci. Otroci so peli okoli božičnega drevesa in potem so bili obdaruвани. Gospod predsednik, rektor Köster, ki se je v kratkem privadil slovenščini, je govoril v slovenskem jeziku, kako spominja božično drevo na Kristusa. Naposled se je zapelo tudi nekaj cerkvenih in narodnih pesmi. Poleg predsednika so trije drugi duhovniki prišli na shod. Vsa slovesnost se je prav lepo izvršila!

Naročila na novi carinski tarif. Dvorna in državna tiskarna vabi vse industrijske in gospodarske korporacije, naj se naroče na novi carinski tarif za ceno 30 v izvod, ki se bo pri njej dobival takoj, ko ga vladi predloži parlamentoma. Obenem naj se takoj prijavi število za željenih izvodov. V knjigi bodo tudi primerljajoče tabele mej sedanjim in novim carinskim tarifom.

Veselica novomeških obrtnikov. Dne 8. februarja bo priredila novomeška obrtna zadruga predpustno veselico v prostorih gostilne »pri slonu« v Novem Mestu na korist onemoglih starih obrtnikov.

Miši oglodale truplo. Mrtvo moško truplo našli so pri sv. Barbari v Hlohah pri posestniku Filipu Mendaš na avstrijah. Na levi strani so ga že miši in podgane močno objedle. Izkazalo se je, da je truplo Vindika iz Varnice, ki je pred več časom izginil brez sledu.

Iz Aleksandrije dne 10. jan. Na praznik sv. treh kraljev smo imeli v čitalnični dvorani ljubko božičnico, ki je napravila vdeležencem veliko veselja. Po kratkem nagovoru se je pričelo živahno srečanje, za katero so mnogi prinesli lepe dobrote v korist naši čitalnici. Za tako povoljen uspeh božičnice gre posebna hvala čvrsto delujočemu čitalništemu odboru Slovencev: Gabršček M., Gregorič M., Klemenčič K. in Strelec M. Čitalnica je bila radi kolere šest tednov zaprta, zato pa zdaj tembolj napreduje. Vsako prvo in tretjo nedeljo je po blagoslovu govor samo za Slovence v čitalnici v nadomestilo Marijine družbe, katera se bo takoj ustanovila, ko pridejo sem slov. šolske sestre. — Kolera je zdaj v Aleks. popolnoma prenehala, nahaja se še v sv. deželi nekoliko, kjer je zapovedana poldnevna karantena. — Novi avstrijski konzul Junij pl. Puskariu pride 12. jan. v Aleksandrijo iz Carigrada. — P. Benigen.

Novo društvo. V St. Janžu na Dr. polju se snuje katol. izobraževalno društvo. Pravila so že odposlana v Gradec.

Z vipavske železnice. Na vipavski železnici je bil v četrtek 5. t. m. zjutraj vlak v Gorico tako prenapolnjen, da niso več zadostovali osebni vozovi, akoravno so morali tudi v II. r. ljudje natlačeni stati. Sprejemali so ljudi tudi v poštini voz; od Dornberga naprej pa so potnike zavračali, da so morali iti peš v Gorico. Na večernem vlaku iz Gorice pa je nastal vsled drena huda prepir med potniki, tako da je bilo treba vlak ustaviti in neke poredneže pregnati. Zakaj obratno vodstvo ne doda ob sejmajskih dnevih vlaku še vsaj eden voz več! Na nobeni železnici se vlak ne napolni na prvi postaji; menda imajo potniki iz vseh postaj pravico do vožnje in poštenega sedeža; menda nimamo Vipavci železnice le zato, da bi hodili na postajo gledat, je li še kaj prostora.

V pljanosti se je ubil v Kobaru neki Jakob Stres, po domače Stomfov Jak. Padel je raz stopnic, po katerih je hodil zvečer na svoje ležišče; gotovo ga je preobilo zavžita pijača spravila z ravnotežja, zmrčila mu razum, da se je zgrudil na tla in obležal mrtve.

Grozna nesreča. Iz Trsta poročajo: Včeraj pop. je šla Ana Perhace, stanujoča v ulici del Rivo št. 12, v novo luko po opravlku. Medpotoma je naletela na nekaj raztrešene kave. Videča druge ženske, ki pobirajo po tleh, se je tudi ona sklonila, ali — zadržal jo je v svojem življenju. Ne pazeča na železniške voze, katere tam vedno premikajo, je reva prišla pod tak voz, kateri je odtrgal obe nogi pod koleno. Vsled silnega odтока krvi je takoj nastopila smrt. Truplo ponesrečenke so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Prebivalstvo tržaške občine. Tržaški mestni statistični urad računa, da znaša prebivalstvo tržaške občine sedaj 183.735 duš, nasproti 178.127 dušam dne 31. dec. 1900. V dveh letih se je torej prebivalstvo tržaške občine pomnožilo za 5608 dnš.

Dva Slovence umorjena v Ameriki. Iz Drilla 6. t. m. se poroča: V slovenski naselbini Glendale W. Oa. se je dogodil silno potresljiv zločin. V gostilno Slovenca Janeza Supana, ki je doma v Studencu pri Trbovljah, sta prišla že precej vinjena brata Guna. V gostilni sta brata Guna pričela zabavljati ondi navzočemu Janezu Wallace češ, da ne ume več piti. Slovenec Valentin Gartnar, ki je bil tudi navzočen, jima prične edge-

varjati in krog nastane. John Wallace jih prične miriti, naenkrat pa ga sune eden izmed bratov z nožem. Wallace takoj zbeži, brata Guna pa za njim. Valentin Gartnar, ki ni vedel, da imata napadalca orožje pri sebi, leti za njima hoteč braniti Wallace-a. Toda ta dva pa sedaj napadeta njega in ga osujeta z nožem, da je nezvesten obležal. Brata Guna pa to pričeta razgrajati okoli hiše ter polomita ograjo okoli vrta. Posestnik Supan to videvši gre ven mirit razgrajalca ter jima reče: »Idita stran, jaz nečem nikakšnega prepira. Onadva nato napadeta Supana in mu provzročita smrtne rane. Napadalca sta nato zbežala. Bližnji sosed Golob je prišel ranjencu na pomoč ter nato poklical duhovna in zdravnika. Supan je bil pozneje prenešen v bolnico, toda zdravniki mu niso mogli več pomagati. Umrl je dva dni pozneje. Pokojnik zapušča ženo in osem nedoraslih otrok. Umrl je tudi Valentin Gartnar, ki je bil ranjen, ko je skušal pomagati Wallace-u proti napadalcem. Brata Guna sta bila vjeta. Doma sta blizu Zagorja in sta šele malo mesecev v Ameriki.

Pokojni glasbenik Slovenec Stöckl je v Zagrebu zapustil dve sestri, eno slepo, eno pa valed starosti onemoglo v največji bedi. Sestri bodo Stöcklovi prijatelji skušali spraviti v kako sirotišče, do tedaj pa zanje nabirajo darove.

Umrla je v Ilirski Bistrici gospa Josipina Krainz rojena Lišan, prvič omožena Valenčič. — Pri Devici Mariji v Pulju je umrla g. Franciška Tonih rojena Cernec.

Za obrtnike. Trgovinsko ministstvo je izdalo poročilo o pospeševanju malega obrta v l. 1901. Na razpolago je imelo okoli 600.000 K, posamezne dežele ter trgovske in obrtniške zbornice so prispevale nad 400.000 K. Na Dunaju se je vršilo 98 mojstrskih kurzov, katerih se je udeleževalo 1362 obrtnikov, ki so dobili okroglo 200.000 K podpore. Izven Dunaja je bilo v 124 strokovnih kurzih brezplačno poučevanih 3329 obrtnikov, več drugih kurzov je vlada z denarjem podpirala. Raznim obrtniškim združenjem je trgovinsko ministstvo dalo motorjeve stroje in orodja za 780.000 K, posojil 150.000 K, podpirala je 158 obrtniških razstav. Po posredovanju trgovskega ministstva so mali obrtniki za armado oddali raznega blaga za 850.000 kron. — Koliko podpor so dobili slovenski obrtniki, nam ni znano.

Sejmi po Slovenskem od 19. do 24. januarja. Na Kranjskem: 19. v Novi vasi na Blokah; 20. v Kamniku, Dolih, Kočevju in Novem mestu; 21. v Višnji gori; 22. v Vrbovlju pri Vipavi. — Na slovenskem Štajerskem: 20. v Švanbergu, Bučah, pri Sv. Lenartu v Slov. goricih, Arnožu, Mariburgu in Sv. Mohoru; 21. v Teharjih; 22. v Mozirju. — Na Koroškem: 19. v St. Vidu; 20. pri Sv. Hemi. — Na Primorskem: 19. v Sežani; 24. v Boljuncu.

Tedenski koledar.

Nedelja, 18. januarja: 2. po razglašenju Gospodovem, Ime Jezus; evang.: O ženitvi v Kani Galilejski. Jan. 2. — Ponedeljek, 19. januarja: Kanut, Marij in dr. mm. — Torek, 20. januarja: Fabijan in Boštjan muč. — Sreda, 21. januarja: Neža m. — Četrtek, 22. januarja: Vincencij in Anastazij mm. — Petek, 23. januarja: Zoroka M. D., Rajmund Pen. sp. — Sobota, 24. januarja: Timotej šk. — Solnce izide 20. januarja ob 7. uri 41 min., zaide pa ob 4. uri 42 min. — Lunin spremnin: Zadnji krajec 20. januarja ob 12. uri 47 min. popoldne. — Musica sacra v nedeljo dne 18. januarja: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: »Missa in honorem sanctissimi nominis Jesu« z gradualom »Salvos fac nos« in ofertorijem »Confitebor«, zložil Robert Kravuške.

Ljubljanske novice.

Elektrika in — vodovod v Ljubljani. V zadnji seji občinskega sveta so se čute opravile pritožbe, da je elektrika v Ljubljani predraga in da tudi glede kakovosti luči plin tako občutno konkurira z našo elektriko, da mnogi javni lokali odpovedujejo elektriko in vpeljujejo Aurovo luč. Kot nekako rešitev v tej zadevi so občinski svetniki pozdravili načrt gospoda Lenardiča, ki namerava z veliko napravo pri Borovnici vpeljati cenejši električni tok v Ljubljano. Občinski svet je bil takoj pripravljen sprejeti ta cenejši Lenardičev tok in poročevalec gospod Šubic je dejal, da bi v tem slučaju mestna elektrarna ostala v rezervi, to se pravi, mesto je ogromen kapital investiralo v elektrarno, da bi se daj počival in ležal mrtve. To je imenitno gospodarstvo in gospodi, ki je osnovala elektrarno, da je sedaj v takem finančnem položaju, pač ne moremo čestitati na vapehu. Nehote moramo primerjati delovanje ljubljanske občinskega zastopa z de-

lovanjem krščanskih socialcev v dunajskem občinskem zastopu. Kako sijajne fin. vspehe je dosegel dr. Lueger s plinom. A to še ni vse. Po Ljubljani se šepeta nekaj čudnega. Doslej tako hvaljena vodovodna naprava je pokazala baje nakrat mnogo nedostatkov pri ceveh. Pri gradnji vodovoda so trdili, ki je gradila vodovod, tako nadzirali, da cevi, ki jih je polagala, menda niso take kakovosti, kakor bi bilo želeti, in so sedaj prišle na raznih krajih pokati. Po Ljubljani se v gotovih krogih šepeta, da bi bilo, ako se vodovodna naprava uspešno popopravi, na leto treba najmanj 10.000 —. Mi te govorice zabeležujemo. Ne napadamo nikogar, ampak želimo pojasnil.

Jubilej sv. očeta proslavi tukajšnje »Katoliško društvo za delavke« v »Katoliškem domu« v nedeljo 25. t. m. s prireditvijo, za katero se delajo velike priprave. Prijatelje društva že danes opozarjamo na to slavnost.

Predpustna veselica železničarjev v soboto dne 31. t. m. bo ena najlepših predpustnih prireditev v Ljubljani. Sodelovanje vojaške godbe je zagotovljeno, železničarji pa pripravljajo tudi izredne dekoracije prostorov starega strelišča. Vsekakor je želeti, da se občinstvo odzove v najobilnejšem številu vabilu železničarjev, katerih organizacija tako lepo napreduje. Poročali smo, da je »Prometna zveza« samo v decembru pridobila 521 članov, tekem prve polovice januarja pa je zopet na novo pristopilo k »Prometni zvezi« 498 članov, tako, da ta lepa organizacija avstrijskih železničarjev šteje že 3763 članov. Tudi ljubljanska podružnica se krepko razvija in blagi njen namen zasluži, da 31. t. m. občinstvo napolni prostorne dvorane starega strelišča in tako z male vstopnine 40 vinarjev pomore k vapehu, ki je namenjen bolnim članom in druge dobrodelne društvene namene.

Kaj so »klerikalci« v srednjem veku storili za slovenski narod. O tem bo prihodnji terek točno ob 1/8. uri zvečer v veliki dvorani »Katoliškega doma« predaval g. dr. Gruden. Vstop prost. K najobilnejši udeležbi vabi odbor »Slovenske kršč. soc. zveze«.

Gđ. Magda Dvořák je dospela danes opoldne v Ljubljano. Na kolodvoru jo je sprejela deputacija »Glasbene Matice«: gospa Julija Ferjančič, gđna Mici Krejčič, gosp. šolski vodja Gerbič s hčerko gđ. Jaromilo Gerbič, g. koncertni vodja Hubad in prof. Stritof. V imenu ženskega zbora »Glasb. Matice« je umetnico pozdravila načelnica gospa Ferjančičeva, v imenu moškega zbora načelnik prof. Stritof, g. Hubad pa ji je izročil krasen šopek cvetlic. Stanovala bode pri rodbini g. Gerbiča v »Katol. Domu«.

50 let v eni tovarni. Dne 31. marca t. l. bo preteklo 50 let, odkar dela še vedno čvrsti Viljem Strel v tukajšnji Samasovi tovarni.

Predpustna veselica ljubljanskih gostilničarjev. Dne 5. svečana t. l. priredi zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd. plesni venček v prostorih restavracije g. Ederja na Kongresnem trgu. Čisti dobiček veselice namenjen je bolniški blagajni, katero misli ustanoviti gostilničarska zadruga za gostilničarje in uslužbence. Radi dobrega namena prepustil je g. Eder prostore in razsvetljavo brezplačno zadrugi.

Veselica tobačnih delavcev in delavk. Podporno društvo delavcev in delavk tuk. tobačne tovarne priredi v soboto 7. febr. predpustno zabavo v kazinskem steklenem salonu. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K, za člane 50 v.

Meščanski klub v Ljubljani. Člani meščanskega kluba se vabijo, naj se v obilnem številu blagovole vdeležijo zabavnega večera, ki bo v nedeljo 18. t. m. ob 7. uri zvečer v dvorani »Katol. doma«.

Poročil se je danes dop. ob pol 12. uri g. Franc Dolenc, trgovec in posestnik, z gđno Mici Hofbauer. Čestitamo!

Umrla je včeraj ob 1/11. zvečer gospa Antonija Lindtner, rojena Gollu soproga c. kr. sodnijskega oficijala v 48letu svoje dobe. Pogreb bo jutri v nedeljo ob 4 uri popoldne iz hiše žalosti Kolodvorske ulice št. 18. Naše iskreno sožalje.

Madebudna mladina. Včeraj popoldne so dijaki na realki v 7. razredu izostali od pouka. Mislimo, da bodo prišli kmalu nazaj. Akademski svoboda se začne šele — po maturi.

Krščansko-socialni železničarji imajo v ponedeljek zvečer ob 8. uri svoj sestanek v Čišnovarjevi gostilni v Kolodvorskih ulicah.

»Slavec« maskarada vršila se bode letos na malo pustno nedeljo dne 15. februarja v »Narodnem domu«. »Slavec« nas popelje ob tej priliki v Ameriko in sicer »na new-jorško pristanišče«. Za one, ki se želé maskirati, je dana s tem najširša prilika si izbrati originalne prizore iz ameriškega življenja, kjer se stekajo vsi narodi celega sveta.

Umrl je stotnik tukajšnjega artilerijskega polka g. Hugon vitez Larisch-Nimsdorf v 43. letu svoje dobe. Pogreb bo danes popoldne v Kremsu.

Obisk Buffala in panameriške razstave l. 1901. Se prične z jutrišnjim dnem v tukajšnji mejnarodni panorami. Prvih 12 slik nam predložijo zanimiveje dele velikega ameriškega mesta, v nadaljnjih 28 slikah se vidijo vrlo zanimivi prizori panameriške razstave v tem mestu, ostalih deset slik nas pa vodi po električni železnici do slovitihi niagarskih slapov. Ta serija obeta biti ena najzanimivejših v celi letošnji sezoni. — Naslednji teden se nadaljuje lani pričeto potovanje po Krkonosih. Ob enem s panoramo si vsakdo lahko ogleda posebno zanimive žive slike v mutoskopih, ki se pogosto menjavajo in vzbujajo veliko zanimanje.

Občinski svet ljubljanski ima v torek zvečer sejo.

25 letnica. Včeraj je g. Vatroslav Holc praznoval 25-letnico svojega službovanja pri banki »Slaviji«. Uradniki so imeli včeraj zvečer njemu na čast sestanek v hotelu pri Maliču.

Z električne železnice Na Ambroževem trgu so se danes dopoldne električnega voza splašili konji posestnikovega sina Jerneja Kepiča iz Podrečja št. 4. Konji so ušli in dirjali v Skofje ulice, kjer jih je vrtnar N. Suster ustavil. Nesreča se ni nobena pripetila.

Zgubljeno. Na poti od učiteljske pripravnice na Reslovi cesti do Tržaške ceste je zgubila neka gospodična zlato brožo z bisserom.

Planinski ples Priprave za ta ples so v tiru. Ni nam sicer dovoljeno podrobnosti prireditelj izdati javnosti, toda nekatere stvari pa moramo vendarle omeniti in sicer radi tega, da bodo obiskovalci tega plesa pravčasno mogli tudi svoje priprave urediti. Obšerna Sokolova dvorana bo ta večer spremenjena v divni planinski svet. Snežniki, strmi vrhovi, stavbe Slov. plan. društva planinke itd. to bo za naše hribolazce. V temnih gozdovih pa se bo klatila divja žival, zajci, srne, gamsi in dr. Lovci pozor tedaj. Tudi raznih skupin ne bo manjkalo. Sahjivi prikazni ki strašijo po pleninah in v gozdovih, imajo na planinskem plesu sestanek. Predrzi hribolazec bo pa strmel pod strmimi pečinami in poželjivo stegoval roke po pečnicah. Ne smemo zamolčati, da bo odbor skrbel za dobro pristno kapljico in pristno postrežbo.

Za trgovinski ples ki ga priredi slovensko trgovsko društvo »Merkur« v soboto dne 7. februarja v veliki dvorani »Narodnega doma«, pokazalo se je velikanstvo zanimanje. Posebno med trgovci se je začelo živahno gibanje in zanimanje za ta ples. Na mnoga vprašanja, kdaj se bodo razposlala vabila, naznanjamo, da se bodo razposlala le-ta. Če bo le mogoče, že drugi teden. Odbor upa, da se kakor prejšnjih trgovinskih plesov tudi teh udeležijo poleg trgovstva vsa druga inteligenta.

Zabavni večer »Ljubljane«. K včeraj objavljenemu zabavnemu večeru pevkega društva »Ljubljane«, kateri se vrši jutri t. j. v nedeljo dne 18. t. m. v areni »Nar. doma« se dostavlja, da so važnejše vloge burke »Ker se je žene bal« v rokah gospodične Kočevarjeve in gosp. Nučiča, katera iz prijaznosti sodelujeta skupno z društvenimi člani gg. Rasberger, Molek in Juvan. Med raznimi presledki zabaval bo p. n. posetnike izborna sestavljen salonski orkester. Začetek točno ob 7 uri zvečer.

Pretep mej vojaki. Na Zaloški cesti v bližini mitnice so se včeraj zvečer spriili in stegli med seboj vojaki 17. in 27. polka in sanitetnega oddelka. Morali so priti policijski, da so jih razdvojili. Bili so vinjeni.

Kotiček za liberalce.

Duhovne vaje za učitelje — napreden ideal! Kako so pisali liberalni listi o strahoviti nameri ljubljanskega knezoškofa, kateri je povabil v vsi prijaznosti in uljudnosti gg. učitelje, da če kateri hoče in želi, se lahko udeležijo duhovnih vaj v počitnicah! »Kaj!« sta vpila »Narod« in »Uč. Tovariš«? »Se te borne počitnice, edino, kar ima učitelj, mu hočejo »klerikalci« uropati! Kako je potreben mukotrni ljudski učitelj, da si v prostem zraku razširi izmučena pljuča. A ljubljanski škof kot zagrizen klerikalec, ki misli le, kako bi šolo upregel v svoj jarem in uničil svobodno učitelstvo, ga hoče zapreti v zaduhle prostore in mu ne privošči niti svetlega solnca! Tako so pisali, in napredna ogorčenost je bila jako velika. Zdaj se je pa kar naenkrat ljubezen do svetlega solnca in do svobodnega zraka v naprednih vrstah duhovito zmanjšala. Kajti, visoki c. k. r. deželni šolski svet je odredil, da se vrše v počitnicah kurzi za učitelje. In sicer ne samo tri dni — ampak cel me-

se bodo sedeli ljudski učitelji v zaduhlih prostorih in bodo avgustovo vročino preživali ob duhovnih vajah, naslajajoč se ob veleznimivih metodničnih predavanjih! Imeli bodo edino to tolažbo, da jim ne bo treba poslušati zlobnega jezuita ali nazadnjaškega franciskana. Pričakovali smo, da se vzdigne napredna vojska zoper ta odlok, kateri gotovo v svojem bistvu ni svobodomiselni, ampak ravno nasproti štrije svobodo jako občutno. »Učiteljski Tovariš« bi bil moral zdaj nastopiti. Ker je ta zaprtja v zaduhlih prostorih ravno desetkrat daljša, kakor pa ona v »lemenatu« in poleg tega tudi prisilna, bi morala zdaj »Narod« in »Uč. Tovariš« vsaj desetkrat toliko očitanj navaliti na g. bar. Hina in dr. Tavčarja, kakor so jih na ljubljanskega knezoškofa. A prišlo je drugače! G. Jaka Dimnik je vzel pero v svojo desno roko, in globoko se zamislivši v prvo dolžnost, katero ima vsak napreden učitelj, da namreč udano sprejme vse, kar mu napredna stranka da ali vzame, je visoko poletel umom in zapisal svojim tovarišem eterične besede: »Res je: vsako delo je treba plačati, a pomniti je treba, da naprej se delavci navadno ne plačujejo, ampak šele po dovršenem delu, da gospodar vidi, kakšno in koliko je vredno to delo. Pokažimo torej najprej nekaj pozitivnega dela, ali vsaj dobro voljo in prepričani smemo biti, da nam plačilo ne izostane. Druge vrste »malkontenti« se zopet mučajo v kakem zakonju ter si mislijo, le delajte in trudite se, kolikor vam drago in ljubo, mi pa ostanemo, kakor smo bili, ker imamo »pretrda kolena«, da bi se tako hitro upognili novim naredbam in drugim novim napravam na šol. polju. Taki »učitelji« so zgrešili svoj poklic. Učitelj, ki učiteljuje edino le zaradi trdga koščka vsakdanjega kruha, ne sodi v šolo; zanj in za naš narod bi bilo bolje, da bi postal kaj drugega. Učitelj, ki je na svojem mestu, mora biti poln idealov, kajak učitelj brez idealov se nam zdi podoben vojaku, ki gre v boj brez orožja. Le idealnemu učitelju je mogoče storiti dandanes to, kar se tirja od nas za razvoj in napredek ljudskega šolstva. — Torej, gg. učitelji: »Pretrdi kolena« ne smete imeti in pa idealni morate biti! Tega vam manjka. In tega vas hoče naučiti liberalna stranka!

Zanimivo tehtanje prešidcev se je vršilo pretekle dni v Kranju. Tehtanje je bilo zelo podučno. Prosimo o tem podrobnejših poročil iz Kranja.

Kdaj liberalci verjamejo. »Gorenjec« pripoveduje, da je neki tat, predno je šel kras, molil rožni venc. In pristavlja: »To je resnično, ker je tati sam tako govoril pred sodiščem«. Vsi dvomi liberalcem so razpršeni — tat je sam tako povedal. Sedaj saj vemo, komu liberalna inteligenca verjame.

Krški Lapajne pravi, da ima »Slovenec« škodljivo pisavo. Menda je Lapajne to čutil takrat na sebi, ko je naznanil svojo kandidaturo, a je obsedel. Malo je listov, ki so našli milost pred Lapajnetovimi očmi. Za Slovence po njegovem mnenju, izraženem v politični »Slovenski zadruzi«, niso edino škodljivi »Domovina«, »Edinost« in »Dolenjske novice«.

Deplacirana lojalnost. List »Štajerc« se cedi same lojalnosti do — cesarja Jožefa II. V glavi ima njegov spomenik in napisa: »Slava ti, ki si nas kmete ljubila! Nemškutski kramarji slave cesarja Jožefa, češ, »mi kmeteje«... Ko bi cesar Jožef II. danes živel, bi jim najbrže dal po kakem profosu vsakemu odšteti gotovo število.

Liberalna politika. G. Podgornik je v »Edinosti« pisal o liberalni stranki, da je »politično nerazumna, strankarsko sebična, hudo kratkovidna, mlačna, nesreča za skupnost slovenskega naroda, ci nična, znotraj gnila, politično nezrela, prava nesreča za narodno skupnost, otrpnela, onemogla in razposajena.« Tu je g. Podgornik pisal gotovo resnico. Na to ga je »Narod« najprej prav sirovo opoavil ter nato razložil skrivnost liberalne politike: »Narodu je treba krepko govoriti, še zakletijo časih malo treba, če naj omenjeni narod sploh opazi, da situkaj. Naj pri tem kakega starega profesorja na Dunaju ali pa kakega »berckabergerja« in propalega deželno zbornskega kandidata v Mariboru še tako krč lomi; naj pri tem deset tisoč liričnih devic omedli, to nas čisto nič ne briga! Politika je kakor huda nevihta z gromom in bliskom, in kakor se grom in blisk iz narave odpraviti ne dasta, se tudi krepka in ostra beseda iz politične polemike odpraviti ne more. Tako pišite, kakor se v Trstu piše! Moj Bog, kdo pa nas bo čital, kdo nas bo poslušal, če bi po svojih predalih stiskali tisto sladko mleko, kakor ga stiska »Edinost«. Kaj pa je sladko mleko, recimo v polektju, ko je dosti kruha in druge hrane? Še berač ga noče, kedar prosjači okrog voglov! Pustite nas torej že jedenkrat pri miru s tisto dostojnostjo, mirnostjo, ma-

nirnostjo, dobrim tonom in z drugo tako šaro, ki v politiki nima niti tiste vrednosti, kot jo ima erknena miš sredi njive.« Tako je! Liberalna stranka ima torej samo eno sredstvo, da si pridobi več veljave kakor »erknena miš«, in to sredstvo je podlo psovanje. Mi to vemo, kajti drugega, kakor terorizem in psovanje liberalci sploh nimajo v svojem programu. A liberalna miš bo vkljub svojemu pasjemu eleksirju vendar c... la, in deset tisoč liberalnih devic bo tisti dan pilo sladko mleko.

Književnost in umetnost.

Slovensko gledališče.

Danes »Rokovnjači«. — V torek veseloigra »Morska deklica«. — V petek opera »Faust«.

Koncert »Glasbene Matice«.

Še jedenkrat opozarjamo slovensko koncertno občinstvo na jutrišnji koncert »Glasbene Matice«, kateri bo ob 1/8 uri zvečer v »Narodnem domu« in pri katerem sodelujejo umetnici koncertna pevka Magda Dvořakova, hči svetovnoslavnega skladatelja Antona Dvořaka, in virtuoziinja na gosli Marija Herites, ter ženski in moški zbor »Glasbene Matice«. Koncert se prične točno ob 1/8 uri. Pričakujemo od zavednosti slovenskega občinstva, da napolni koncertno dvorano ter s tem počasti veliki slovanski umetnici ter delovanje »Glasbene Matice«, nudil se bo občinstvu prekrasen glasben užitek. Vstopnice se dobivajo v trgovini gosp. J. Lozarja na Mestnem trgu.

Apologetični institut.

V »H storisch polit. Bätter« je objavil p. A. M. Weiss članek, ki zasluži veliko pozornost. V njem dokazuje potrebo apologetičnega instituta. Sedaj imamo sicer mnogo apologetov, kateri obdelujejo posamezne stroke in z lepimi uspehi v vseh znanstvenih strokah branijo katoliško resnico. A za velika dela je treba velikih zavodov. Kakor ne more malo založništvo izdajati velikanskih podjetij, tako tudi posameznik ne more ob tako razsežni stvari doseči vsega z lastno močjo. Treba torej zavoda, ki bi imel apologetično knjižnico, denarna sredstva za izdajanje knjig ter bi vzgajal strokovnih apologetov.

V ta namen so se razpisale tri nagrade za najboljša spise v tem oziru. Prvo nagrado je dobil abbé Ciril Labeyri v M-yli (dep. Landes). Ta spis izide v tisku. P. Weiss želi, da se osnuje pri tem apologetičnem zavodu tudi semenišče, v katero bi prišli absolventi teoloških studij, da se izobrazijo v strokovne apologete. Po tem zavodu bi se širila tudi društva apologetov, med kateri bi se razdeljevalo apologetično delo.

Dr. Vinko Šercl, slovanski Mezzofanti

Veleznanimivo študijo o dr. Šerclu, kateri je v Ljubljani že večkrat predaval v ruščini, je objavil dr. Karol Glaser v »Slovenki«.

Dr. Vinko Šercl je rojen Čeh. Že kot gimnazijski dijak se je učil angleščine, španščine, ogrščine in hebrejščine. Nato se je lotil turščine, cigganščine, ruščine, poljščine, holandske, perzijske in sanskrtščine. Na vseučilišču se je bavil z novo grščino, rumunščino, srbsščino, portugalsščino, švedskim in danskim jezikom. Pri tem pa ni pozabil orientalskih jezikov in se posebnim veseljem učil kitajskega, japonskega, arabskega, malajskega in tibetskega jezika.

L. 1866. je šel v London, kjer je bil začasno v službi pri »Britskem muzeju«, in se je seznanil s sinologom Summersom ter občeval s kitajskimi trgovci. Navadil se je tudi več afriških jezikov, zlasti bušmanskega, ki je posebno težak za Evropeca.

Mimogrede je občeval z jezikoslovci v Parizu in šel kot odgojitelj v Peterburg. Tu se je učil perzijskega jezika na vseučilišču. Naučno ministerstvo je neutrudnega jezikoslovca poslalo na sever, kjer se je naučil samojedskega in zirjanskega jezika. Gnezinski jezik si je bil prisvojil že pod vodstvom prof. Čubnova.

L. 1869. je postal profesor na harkovskem vseučilišču.

Nekaj časa privatni docent za sanskrt in primerjalno jezikoslovje v Harkovu, se je od dijakov naučil tam raznih kavkaških jezikov ter napisal slovnice avarskega, češenskega, abhaskega in kazikumskega jezika. Dvanajst let je bil na to profesor na vseučilišču v Odesi.

Vsled težke bolezni je šel v pokoj. Nekaj časa je prebival v Pragi in v Gradcu, a ker mu podnebje ni ugajalo, je prišel v

Ljubljano, kjer je prav zadovoljen. Napisal je več učenih razprav o slovanskih jezikih, o sanskrtu, o volapüku itd. Kot posebnost omenjamo, da je kot dijak vodil svoj dnevnik v kitajščini in pisal malajske članke v časnik »Fei-lung-pas-pien«. Vabili so ga na vseučilišče v Tokio, San Francisko in Oxford, a ostal je rajši na Ruskem.

V svojih prostih urah se je učil tudi tatinskih jezikov »Rothwälsch«, »Argo«, »Cant«, »Slang«. Da zna tudi jezik gluho-nemih in mimični jezik ameriški, se pač pri dr. Šerclu samo ob sebi umeva.

Želimo dr. Šerclu, da bi prav srečno in zadovoljno živel v Ljubljani v popolni posesti vseh svojih jezikov! Pismene slovensčine se je na mah izbornu naučil. Nemara bo znal kmalu še vse dialekte. Na mnogaga leta!

* Naval Pogačnik v Pragi. Slavni naš rojak operni pevec Naval Pogačnik bo 24. t. m. pel pri koncertu »Spolka čeških častnikarjev« v Pragi. Med drugimi skladbami bo pel slovenski Zajčev »Serrenado« in Risto Savinovo skladbo »Javor in lipa«.

* Državna nagrada skladateljem. Učni minister je ustanovil letno nagrado 1000 kron za najizbornejšo skladbo. Letos se prvič izplača ta nagrada, do katere imajo pravico slušatelji konservatorijev in glasbenih šol. Skladbe se naj dopošljejo do 31. marca t. l. V razsodišču je tudi skladatelj dr. Ant. Dvořak.

* Knjižnice Slovenske kršč. socialne zveze. Je danes izšel 8 snopič I. letnika. Ta snopič obsega veleznanimiv spis »Početek protialkoholnega gibanja na Slovenskem«, sestavljen J. Kalan. Pred vsem obsega snopič obširno poročilo o I. slovenskem protialkoholnem shodu in priobčuje govore, ki so bili govorjeni na tem shodu. Končno je prav primerno za nameček pridejano predavanje č. gosp. Janeza Kalana v »Slov. kršč. soc. zvezi« »Koliko Kranjska popije« in pravila ter načrt delovanja prenovljene družbe treznosti. Ta publikacija je zopet dokaz, kako resno se može v naši stranki dejanski trudijo za narodov blagor. V korist našega ljudstva naj se uresniči klic, ki ga je zapisal g. pisatelj ob sklepu svojega zasluznega dela: »Clara pacta — boni amici! Abstinenci in neabstinenci lahko sedimo pri eni mizi, abstinenci in neabstinenci se lahko borimo proti pijančevanju. Vsi brez razlike podajmo si roke in vzdignimo se kakor en moč zoper tega ljutega ljudskega sovražnika! Boj, ki ga pričenjamo, je težak, toda brez uspešen ne bo. Če ga vstrajno bijemo, ni dvoma, da bi ne dosegli lepih vspehov. Da, kamen, ki smo ga zatrk-ljali 17. septem., ne sme priti k počitku, in delo, kismojeta dan začeli, nesme zastati in ponehati, dokler ne — dozoré njega sadovi!« Na platnicah priobčuje »Zveza« svoj »Vestnik«, kjer daje razna navodila društvom. Ravno kar omenjeni osmi snopič je zadnji za leto 1902. Prav veseli nas naznanilo »Slovenske krščanske soc. zveze«, da bo de s svojimi izdanji nadaljevala. Za to pač zasluži najobilnejše podpore! Koncem tekočega meseca začne »Zveza« z drugim letnikom svoje knjižnice. Vsak mesec izide po 1 jako obsežen snopič, skupaj za celo leto 1903. torej 12 snopičev à 30 h; celotna naročnina za l. 1903. znaša torej 3 K 60 h. Najprej pride na vrsto »Obrtni zakon«, za njim pa začne priobčevati zopet novo veliko soc. delo iz peresa našega socialista dr. J. Ev. Kreka: Narodna ekonomija, ki bo gotovo vzbudila veliko zanimanje in pridobila »Knjižnici« novih naročnikov. — Naročnina naj se pošilja na naslov: Luka Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Desetak izginil. Delavec Jakob Jeran je imel skupno stanovanje s sodelavcem Antonom Potočnikom na Grobljah. Razzun postrežnice ni imel nikdo pristopa v to sobo. Na sv. Stefana dan pr. l. pa je zapazil Potočnik, da mu je izginil iz zaprtega kovčega desetak, a drugega mu je pustil. Oskodovanec je takoj sumil, da ne more biti nikdo drugi storilec, nego Jakob Jeran, in vpraša ga drugi dan, kam je desetak dal; ta je izpočetka tajil, da o denarju ničesar ne vé, vendar je pa kasneje pripomnil, da mu bo denar vrnil, če misli, da mu ga je on vzel. Ker se pa ni zmenil za svojo obljubo, naznanil je Potočnik celo zadevo orožnikom. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece težke ječe. — Treb se ne bojim, se je hvalil Rudolf Merčun dné 2. decembra pr. l. proti Francetu in Miklavžu Stiru + Francetu Hubadu, ko so se skupno peli Hraše. S Stirnom Miklavžem sta »le, dila, da se gresta metat. Stirn na »le, ni bil kos ter je jel klicati na po »rhniki. Franc Stirne, dninar iz Zapog, 1

sekirnim ušesom večkrat Mrčuna po glavi in ga težko poškoduje. Sodni dvor mu je prisodil 8 mesecev ječe. — Petrolejko je ugasnil. Dne 18. avgusta pr. l. je bilo v Seničnem žegnanje. Vesela družba domačih fantov se je zabavala k krčmi Ane Videtič. Okoli pol 10. ure pa je prišlo več drugih fantov v namenu, da jih izživajo. Prišel se je prepil in kmalu so si bili v la- seh. Čevljar Franc Zupan iz Križev vrže pe- trolejsko svetilnico ob tla, da se razbije. Na- stala je splošna zmešnjava in občni pretep. Zaradi tega mu je pa tudi sodišče priznalo 5 mesecev težke poostrene ječe.

Obsodba radi dvoboja. Sodišče v Monakovem je obsodilo radi dvoboja bel- gijskega konzula Steuba v Monakovem na tri, deželnosodnega svetnika dr. Guggenhei- merja pa na štiri mesece zapora. Steube je pozval dr. Guggenheimerja na dvoboj, ker je le-ta rušil njegovo rodbinsko srečo.

Brat streljal na brata. Kakor smo že svoječasno sporočili, je Anton Zafret v Trstu nekega dne ustrelil na svojega brata Ivana Zafreta v glavo, ker ga je isti baje obrekoval, da grdo ravna s svojo materjo. Krogla pa je Ivanu Zafretu po sreči le pre- drla lice, vsled česar rana ni imela težkih posledic. — Anton Zafret je moral pred- včerajšnjim radi tega čina odgovarjati pred tržaškim porotnim sodiščem in je bil ob- sojen na trimesečno težko ječo.

Stavkajoči zagovorniki. V Mar- guerite se vrši sodnijska obravnava proti 106 arabskim roparjem. Obravnava se je morala nekrat prekiniti, ker so vsi zagovor- niki zapustili sodnijsko dvorano, da s tem protestirajo proti nekemu sklepu sodišča.

Blamirani dr. Adler. Znano je, da je pri ožji volitvi v nižjeavstrijski deželni zbor policija udrila v Favoritenu na Dunaju v socialno demokratski dom, ker so socialni demokrati iz hiše metali nanjo kamenje. Dr. Adler je tožil policijo radi kršenja „hiš- nih pravic“, češ, da ni imela povoda udreti v dom. Sedaj je tožba splavala po vodi, ker je preiskava dognala le krivdo dr. Adlerjevih pristašev in je radi tega preiskava proti du- najski policiji ustavljena.

„Vzgojitelj Lanovec“ pred okraj- nim sodiščem. V Zlonicih na Češkem prebiva strojnik Bogumil Hanzal, kateri po- pravlja stare stroje, reformira človeštvo s svojimi socialnodemokratskimi pridigami in je poleg tega skrbni vzgojavec dveh pro- svetljenih sinčkov, ki osrečujejo učitelja pe- tega razreda ljudske šole s svojimi talenti. V Zlonice je prišla glediška družba, ki je igrala „Vzgojitelja Lanovca“. Mlada dva Han- zala sta imela nad smešenjem učiteljskega stanu svoje kanibalsko veselje. Drugi dan so v šoli prepovedovali, da ne sme noben šolski otrok k repizi te igre. Navdušena socija pa si nista mogla odreči tega veselja in sta šla zopet k predstavi. Vsled tega sta ob koncu četrtletja dobila oba trojko v za- držanju. Njiju oče je bil ogorčen, da je učiteljstvo tako reakcionarno ter ne respektira svobodne misli njegovih naprednih sinčkov. Predtla je trojko in zapisal enojko. Učitelju je pa šel sporočiti, da če hoče zvedeti vzrok tega popravka, naj pride vprašat Bogumila Hanzala, zavednega strojnika in naprednjaka. A nihče ni prišel vprašat. Pač pa je dobil Hanzal povabilo k sodišču, katero je njegovo nesramno delavnost nagradilo s kaznijo tri- deset kron.

Prijatelja umrtiti. Poročali smo, kako žalosten zaključek je imela nedavno zabava v vili zdravnika dr. Feliksa Neu- manna v Budišinu. Tekom zabave je dr. Neumann v šali sunil svojega prijatelja z nekim bodalom, ki je pa bil v nožnici. Bo- dalo je nožnico prodrlo in se zapilo v tre- buh Neumannovega prijatelja dr. Rudolfa Jahna, ki se je zgrudil in skoro nato umrl vsled notranjega okrvavljenja. Dr. Neumann se je moral radi tega svojega nepremišlje- nega dejanja zagovarjati pred sodiščem, ki mu je naložilo osem mesecev zapora.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Aretirani nderuh. V Berlinu je policija prišla Avstrijca Henrika Parizerja, ki že desetletja živi v Berlinu in se bavi z oduštvom. Oskodoval je mnogo visokosto- ječih oseb. Prišlo bodo baje škandalozne stvari na dan. — Afera Humbert. Romain Daurignec je dobil v preiskovalni zapor pismo iz Londona v katerem je bila vizitka z napisom: »Robert Crawford, Re- formclub London.« Z velikim zadoščenjem je na to Daurignec dejal: »Končno se ven- dar pojavijo Crawfordi.« Preiskovalni sodnik seve ne verjame, da bi bilo to res in da bi res živeli Crawfordi, o katerih so Humber- tovi pri svojih velikanskih sleparijah trdili, da imajo od njih dobiti na milijone ded- ščine. — Nič več ne bo morske zvezni. Tako javlja liga proti morski bolezni. Liga je izdala navodila, kako se te bolezni potujoči ubranijo. — Glavodiv- jega rešila je nemški cesar poslal ruskemu carju. V kuhinji ruskega cara so glavo okusno priredili. — Radi nezve-

stobe svoje žene se je dvobojeval župan pri sv. Ivanu na Alžaskem z nekim ritmojstrom. Razžaljeni soprog je smrtno ranjen. Po dvo- boju je njegova žena ušla z ritmojstrom. — Palačo z leda zgrade v Berlinu v bližini Lessingovega gledališča. — Velike sleparije pri glasilu Košu- tove stranke. Iz Budimpešte se po- roča, da je glasilu Košutove stranke „Füg- getlen Magyarország“ v veliki zadregi. Rav- natelj podjetja Moric Ronay je poveril 2000 kron; 42 stavcev teži list, ker jim je dolžan za delo 5400 kron, upravnika lista so pa zaprl radi raznih goljufij. — Dva cesarja v Rimu. Ruski car pride v Rim dne 27. aprila, nemški cesar pa dne 11. maja. — V Poznaniu zgradi nem- ška vlada rezidenčno poslopje za nemškega cesarja. — Ruski car se mora na svet zdravnikov preseliti v Livadijo, kjer se se- zida velika palača, kjer bodo uradni prostori tudi za ministre. Carjevo zdravje je v ne- varnosti. — Srbski kralj Aleksan- der obišče dne 11. februarja grob svo- jega očeta kralja Milana v Krušedolu. — Napad guvernerjeva na časnika- rja. V Columbiji je guverner Tillmann ustrelil na cesti na časnika- rja Gonzallesa ter ga nevarno ranil v trebuh. Guverner je že zaprt. — Skrivnostna najdba v hotelu. V Kolinu so pri popravljanju nekega hotela našli pod deskami neke sobe dve trupli moškega in ženske. V glavi pri obeh okostnjakih tiči krogla. Zadevo pre- iskuje državno pravdnistvo. — Ženo je vrgel skozi okno v Essenu neki to- varniški uradnik, ker jo je zasačil v nepo- štečni družbi svojega prijatelja. Žena je ob- ležala z razbito glavo na ulici. Njen za- peljivec je zbežal. — Čudna bolezen se širi v Ugandi in Transvaalu. Bolnik za- spi in spi toliko časa, da umrje. — Nezgodna vojašnica. V neki pa- riški vojašnici so se vršile v sobi strelne vaje z lesenimi patronami. Eden vojakov je do pomoti rabil ostro patrono, prodrl s kroglo pleča korporalu ter smrtno ranil v drugi sobi na postelji ležečega vojaka. — Nesreča v premogovniku. V premogovniku blizu Lütticha je padlo z dvi- galnice več delavcev v globočino. Dva so našli ubita, več ranjenih. — Srednja šola pripravnica za diurniste. Brnsko deželno nadsodišče išče diurnista maturan- ta proti dnevni plači 2 K 60 v. Nad to avstrijsko posebnostjo vlada v prizadetih krogih veliko ogorčenje. —

Na električni železnici v Pragi se je v zadnjem času dogodilo več večjih nesreč. Upravni svet elektriške družbe je iz- dal jako ostro navodilo na uslužbence, v katerem se grozi s takojšnjim odpustom vsa- kemu vozniku, ki kakorkoli zagreši proti va- nosti, bodisi s prehitro vožnjo ali z nepaz- nostjo. Uslužbenci elektriške železnice so imeli shod, na katerem so proti tej ostri na- redbi protestirali.

Veliki ruski knez — katolik? Veliki ruski knez Pavel se mudi sedaj v Rimu. Nekateri listi poročajo, da namerava prestopiti h katoličanstvu.

Najspretnejša žepna tatrica na svetu. Iz Moskve poročajo: Valed ovadbe nekega visokega častnika, kateremu je bilo mej vožnjo iz Petrogradu ukradenih 17.000 rubljev, je policija na tukajšnjem centralnem kolodvoru aretirala izredno elegant, krasno damo, ki je potnikom dejala, da je kneginja Četverdinska, katero je pa policijski ko- misar na podlagi fotografij spoznal za ne- navadno elegantno mednarodno žepno tatrico Leokadijo Kral, rojeno Varšavko. Leokadija Kral je vedno na potovanju, vozi se samo v kurirnih vlakih v prvem razredu in se vedno predstavlja za visoko aristokratko. S svojo lepoto omami mnogo moških src. Njena spretnost pri žepnih tatvinah je ne- popisna. Evropska policija jo pozna kot naj- spretnejšo žepno tatrico, kar jih je sedaj na svetu. Dolgo časa jo ni policija mogla do- biti v pest. Ko je krasna Leokadija Kral vi- dela, da ne more več policiji uiti, se je v preiskovalnem zaporu obesila.

Strašni nasledki radi nedosta- janja premoga. Radi stavke premogarjev v Ameriki je še vedno ondi veliko nedo- stajanje premoga. Samo v Čikagi se je pre- hladilo vsled nedostajanja goriva 200.000 ljudi. Mnogo oseb je, kakor poroča ame- riški zdravstveni svet, radi tega umrlo. Sto rili so se koraki, da Amerikanci dobe pre- mog iz Evrope, kar utegne v Evropi povi- šati ceno premogu.

Ponarejalci avstrijskega denarja. V Altoni so odkrili popolno delavnico po- narejenega papirnatega avstrijskega denarja po 10 kron. Policija je zasačila v delavnici pri delu nekega Antonellija in Giorgietija. V delavnici so bili veliki skladi izvrstno po- narejenega denarja. S to delavnico je bil baje v zvezi tudi na Reki aretirani Petelin kar z Rakeka.

Potresna katastrofa v Andišanu. Ruski službeni list „Praviteljski Vjestnik“ javlja, da je pri zadnjem strašnem potresu v Andišanu in okolici zgubilo življenje 4500 ljudi in je porušeni 30.000 hiš, v

okraju Margelan je zgubilo življenje 250 ljudi in je porušeni 3000 hiš. Zemlja se še vedno tresce. Doslej je škoda nad 20 milijonov rubljev.

Gledališča v New-Yorku se silno množe. Ze sedaj je v New Yorku 67 gle- dališč. Vsak dan obišče ta gledališča po- prečno 75.000 oseb.

Iz osrednje zveze slovanskih časnikarjev. Tretja odborova seja je bila v ponedeljek 5. t. m. v Pragi. Predsedoval je g. J. Holeček. „Zveza“ želi, da bi se časniška organizacija razširila tudi na druge pisatelje. Temu sta pritrčila doslej pisateljsko društvo „Maj“ v Pragi in „Slo- vanski klub“ v Krakovu. Poslanec Bianchini in urednik Hurban Vojansky sta naznanila svoje korake, da se osnujeta hrvaško in slovaško časniškarsko društvo. V tem oziru so se izjavili tudi gališko-ruski časopisi. Vsa društva se pozivljajo, da čimprej do- pošljejo seznam svojih članov. Na program pzijskega sestanka pride referat o slovanskih vzajemnosti v časopisju. Stavil se je predlog, da se naj izmed prihodnjih se- stankov vrši v zemljah ogrske krone. Naglašala se je potreba posebnega topo- grafskega slovarja, v katerem bi bila slovanska krajevna imena, dalje da se naj izdeta brošuri o dubrovniškem in ljubljanskem shodu. V smislu na ljub- ljanskem sestanku prijavi- lenih želja se je izrekla nujna potreba, da se izda večji slo- venski zemljevid. Četrta seja 9. feb.

7.500.000 dolarjev v dobrodelne namene je daroval ameriški bogataš Henrik Phipps. Želja njegova je, da se s tem denarjem zgradi velik zavod za bolne na pljučih. — Ameriški milijonar Carnegije je poklonil mestu Filadelfiji 7 milijonov do- larjev za ustanovitev 30 knjižnic.

Mednarodni kongres ognjegascev bo 1. 1903 v Budimpešti. Združen bo z ve- likimi ognjegasnimi vajami in zastavo.

Grozno maščevanje prevar enega soproga. V ogrski občini Komloš je kmet Kadar zasečil svojo soprogo v družbi nekega Vipickega. Da bi se nad njima smaščeval, ju je s pomočjo brata sleklet ter zvezal z močnimi vrvi in vrgel v neko jamo na dvo- rišču. Po preteku treh dni je našel zvezana orožnik in ju oprostil vezi. Žena je znorela, Vipickemu so pa zdravniki pripomogli do zavesti.

Žepni tatovi v Parizu se posebno radi vozijo mestni železnici „Metropolitain“, katera veže vrata Vincenska in vrata Maillot ter je izpeljana vsa pod zemljo. Pri tej pod- zemski vožnji, ko se nič ne sliši in malo vidi, se njihovo rokodelstvo posebno dobro izplačuje. V par dneh so pokradli 350 žep- nih ur.

Društva.

(Moško pevsko društvo „Kranj“) ima v nedeljo 18. t. m. ob 4 ure v hotelu „Nova Pošta“ občni zbor. Na dnevnem redu: poročilo podpredsednika; tajnika; volitev odbora; slučajnosti.

Prizori pri obstrukciji v državnem zboru.

Dodatno k našemu poročilu iz držav- zbora se nam še poroča:

Vsi obstrukcijski govorniki govorijo češki. Predsednik z uro v roki predseduje in kadar mu pri stvarnih popravkih kdo predolgo go- vori, mu vzame takoj besedo. Nemci n- akrat razumejo češki, dočim so prej leta in leta češke govore prezirali. Ministri so jako mirni. Poslanci nemške le- vice so pod strogim nadzorstvom klubovih rediteljev. Na mestu mora biti vedno za- sklepčnost potrebnih 100 nemških poslancev. Nemcem pomagajo Poljaki. Obstrukcionisti vsak čas predlagajo, naj se sešteje, ako je zbornica sklepčna. Vsenemci se odlikujejo z nedosežnimi pasovkami. Malik upije, da bo vse Čehe ven pometal. Češki socialci Fresl je predsedujočega Kaiserja nagnal s „šuftom“. Mnogi poslanci spe v hodnikih zbornice. Sluge jih zbude, kadar je po dolgih ob- strukcijskih govorih treba iti glasovat.

Na galerijo prihajajo soproge na Du- naju stalno bivajočih poslancev, ker se boje, da se jim je kaj pripetilo, da jih ni domov. Dr. Lueger se spreha po dvorani v plesni toaleti z belim nageljem na prsih. Mladočeh Pražak upije na predsednika Kaiserja, da Mladočehi ne bodo pripustili, da bi krivično ravnal s poslovnim redom. To se je godilo v četrtek po noči.

Včera v petek se je seja nadaljevala. Obstrukcionisti se niso utrudili. Po Körber- jevi izjavi je prišel na vrsto nujni predlog Pražeka. Utemeljeval je nujnost češki radikalec Zazworka od 11. ure 20 minut dopoludne do 1 ure 30 minut popoludne. Glavnima govornikoma sta bila zopet izvo- ljena Nemca, ki sta izgovorila samo par be- sedi. Končno besedo o predlogu je imel češki agrarec Rataj, ki je govoril od 1 ure 50 minut do 3 ure 5 minut. Na to se je pet obstrukcionistov oglasilo k stvar-

nim popravkom. Ker so govorili preveč časa, jim je predsedujoči podpredsednik (Kaiser) vzel besedo.

Ko se je glasovalo o Ratajevem pred- logu, pridružilo se je češkim radikalcem se- par Mladočehov. (Klici pri nemški levici: „Aha!“)

Veliko pozornost je vzbudilo, ko se je takoj nato oglašil k besedi Mladočeh vitez Prasek, ki je imenem Mladočehov protestiral proti tolmačenju opravnika od strani pre- sedujočega Kaiserja in dejal, da je Kaiser sejo ob 7. uri zjutraj nepostavno prekinil. Taka seja, ki se je zopet nepostavno pri- čela, naj se takoj zopet zaključi.

Odgovarjal je temu predlogu Kaiser, ki je branil svoje postopanje.

Rataj je k Prasekovemu predlogu go- voril eno uro. Predlog je bil odklonjen.

Ob 6. uri zvečer je prišel govoriti zo- pet češki agrarec Pražek. Končal je ute- meljevanje svojega nujnega predloga ob 9. uri zvečer.

Ta vestrajnost čeških obstrukcionistov je Vsenemci silno jezila. Upili so na Čehe: „Lumpje!“

Skoro na to je prišel na vrsto nujni predlog češkega agrarca Kubra. Ko je prišlo do glasovanja tega predloga, je bila ura tri četrt na 12 po noči.

Kubr se je zopet oglašil k besedi in zahteval, naj se radi psovk, katere sta proti Čehom izustila poslanca Malik in Dütz, voli grajalni odsek.

Seja se je nadaljevala. Ob 1/5. uri da- nes zjutraj je pri razpravi devetega nuj- nega predloga prišlo do velikih škand- alov, ker so Vsenemci očitali češkemu ra- dikalcem, da so rabili surove izraze ob po- zivu predsednikovem do Klofača, naj gla- sneje govori. Podpredsednik Kaiser je prekinil sejo za 20 minut.

Ko se je seja zopet otvorila, so Vse- nemci vsi zaspani zapustili zbornico, češ, da ne morejo trpeti, da so zbornico in pred- sedstvo tako hudo razžalili. Klofač je go- voril naprej.

Danes zjutraj ob 6. uri je prišel v zbor- nico predsednik Vetter, ki je bil včeraj bolan, in je zasedel predsedniško mesto. Nemška levica ga je živahno pozdravila. Danes ob 7. uri zjutraj je seja še trajala.

Nujne predloge zbornica ne odklanja. Nemci vedno bolj besne, da je deveterim močem mogoče tako dolgo voditi obstrukcijo.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ pravi, da bo trajala seja do jutri, v ne- deljo, zjutraj do 9. ure.

Telefonska in brzajavna poročila.

Obstrukcija — končana.

Dunaj, 17. jan. Danes popoldne se je sklenil mir. Obstrukcije ni več. Seja je trajala 54 ur in je sploh doslej naj- daljša seja v avstrijski državni zbor- nici, ker najdaljša seja med nemško obstrukcijo je trajala 42 ur. Danes so se cel dan vršila pogajanja med pred- sedstvom in med obstrukcionisti, katera so privedla do sledečega kompromisa: Danes ostane še šest nujnih predlogov. Od teh se pet kratko obdela, eden pa ostane v rezervi in ga obstrukcionisti zapostavijo. Za petim češkim nujnim predlogom pride na vrsto vsenemški nujni predlog poslanca Steina, ki za- hteva, da se takoj razpravlja o prora- čunu. Potem pride takoj še danes na vrsto sladorna pogodba.

Dunaj, 17. januarja. Ko so Vse- nemci razsajali, je zaklical Mladočeh Jaroš: „Pojdite vendar v restavracijo, tam imajo ravno sveže klobase.“ Iro nato: „Mi vas bomo vun pometali, vam bomo hrbte namazali! Nesramnost! Vun ž njim!“ Iro vpije nato k predsedniku: „Eden od Čehov je rekel, da naj pred- sedstvo Čehov v . . . piše.“ Čehi nato: „To je laži!“ Dognalo se je, da si je Iro to izmislil, samo da bi škandal na- redil. Predsednik Kaiser je moral nam- reč ta čas za nekaj minut iti vun.

Dunaj, 17. januarja. (C. B.) Od 6. ure zjutraj se ni pojavil doslej, ena ura 20 min. pop., noben resnejši do- godek. Klofač je govoril od pol 4. do 8. ure zjutraj. Posl. Sehnalu je predsednik vzel besedo, ker je preko- račil mejo „stvarnega popravka“. Od tri četrt 9. ure je utemeljeval Czerny svoj nujni predlog. Za tem predlogom jih je treba rešiti še šest. Po rešitvi Czernega predloga je naznanil predse- dnik, da so češki radikali zaposta- vili en predlog. Posl. Eisen- kolb je nato utemeljeval predlog o

znižanju zemljiškega davka, a takoj izjavil, da z ozirom na obstrukcijo zapostavi svoj predlog za mirnejše čase. Na to Choc utemeljuje svoj nujni predlog o reformi bratovskih skladnic.

Dunaj, 17. jan. Obstrukcija, katero sta začeli dve majhni stranki, je imela zanje primeroma ugoden vspeh. Med tem, ko Nemci niso mogli z govori obstruirati, ampak so morali zahtevati glasovanja po imenih in kravalirati, so češki radikaleci in agrarci obstruirali samo z govori, dasi so med njimi štirje kmetje in dva delavca. Poslanec Choc je govoril od 12. ure o polnoči do en četrta na tri zjutraj, Klofač od treh do osmih, Černy od tri četrta na devet do 1. ure popoldne. Nato je dobil zopet besedo Choc.

Dunaj, 17. januarja. Vlada namerava predložiti državnemu zboru popolnoma izdelani načrt novega poslovnega reda. V odločilnih parlamentarnih krogih se dvomi, da bi se rešitev take predloge mogla izvesti.

Dunaj, 17. jan. Ob 6. uri zjutraj je prišel predsednik Vetter v zbornico. Pozdravili so ga s klici: „Heil dem Präsidenten!“ Po noči je bil nekdo z galerije zaklical: „Dobrou noc, pane Choc!“ Moral je takoj zapustiti galerijo.

Dunaj, 17. jan. Danes popoldne je bilo že mirno v zbornici. Mnogo poslancev se je že odpeljalo domov.

Dunaj, 17. jan. Dne 22. t. m. se vrši v dvorni župni cerkvi poroka nadvojvodinje Elizabete Amalije s princem Alojz. Liechtensteinom.

Dunaj, 17. jan. Policija je dobila obvestilo, da je sem pobegnil po nekem izvršenem zavrtnem umoru 47 letni mizar Jožef Floriančik s Kranjskega.

Trst, 17. jan. Laški listi upajo, da bodo občinske volitve v Tinjanu zopet razveljavljene.

Inomost, 17. jan. Dr. Hacker pride iz Inomosta v Gradec kot naslednik Nikoladonisev.

Sarajevo, 17. jan. V Visokem je bil včeraj krvav boj. Pravoslavni kmetje so napadli katolike in mohamedance. Osem oseb je težko ranjenih.

Carigrad, 17. jan. Proti reformam, katere bodeta zahtevali za Makedonijo Rusija in Avstrija, so turški vladni krogi jako nasprotni in čuje se, da se prostovoljno sultan tem zahtevam nikakor ne bode udal.

Genf, 17. jan. O obravnavah, katere vodijo tu pravni zastopniki princezinje Lujize in zastopniki saškega prestolonaslednika vlada tajnost. Obravnave so zaključene in so jih obe stranki podpisali. Tudi nemški konzul je podpisal.

Genf, 17. jan. Voditeljice in voditelji dekliških zavodov in šol so se pritožili pri kantonski vladi, da princezinja Lujiza in Giron hodita na sprehod po istih ulicah, po katerih se navadno vrše sprehodi gojenk in da ta nujna navzočnost slabo upliva na gojenke.

Drobiž.

Zive podobe? — Oče, kaj pa so „žive podobe“? — Oče: Ce ljudje tako pri miru stojé, kakor bi bili mrtvi! — Marljivost v službi. „Naš gospod predstojnik je tako uslužben, da bo gotovo odredil pogreb na nedeljo, če umrje, le da bi uradniki nič ne zamudili!“

Umrli so:

14. jan. Neža Zavašnik, gostija, 73 let, Zvezdarske ulice 4, pljučnica. — Cecilijska Franja Juvan, usmiljenka, 44 let, Radeckega cesta 11, jetika. — Ana Pauer, pekovega mojstra hči, 2 leti 2 mes., Svetega Petra cesta 48, Meningitis basilaris. — 15. januarja. Ivan Tominc, mizarjev sin, 13 mes. Streljske ulice 15. Tuberculi. pulm. et meningum. — Fran Waldecker, umirovljeni župnik 81 let, Zaloška cesta 11, Arteris sclerosis Marasmus senilis.

V bolnišnici:

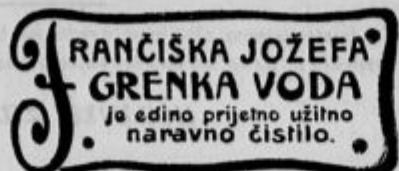
11. jan. Jožefa Vihtelič, šolska učenka, 6½ let, škrlatica. — 12. jan. Elizabeta Modic, gostija, 69 let, Atheromatosis, Necrosis cutis cruris. — 14. jan. Ivana Foramitti, sprevednikova žena 48 let Haematemesis. — Primož Gerčar, dninar 17 let, jetika.

„SLOVENEČ“

se prodaja

doslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Tonih Ivan, Florijanske ulice 1.
Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Čelsiju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
16	9. zveč.	748.2	-7.4	sl. svzh.	del. obl.	
17	7. zjut.	750.3	-7.3	sr. szah	oblačno	0.1
	2. popol.	750.6	-4.2	sr. svzh.		

Srednja včerajšnja temperatura -6.8° normale, -2.5°.

Dunajska borza

dné 15. januarja.

Skupni državni dolg v notah	101.10
Skupni državni dolg v srebru	100.95
Avstrijska zlata renta 4%	121.10
Avstrijska kronska renta 4%	101.10
Ogerska zlata renta 4%	121.10
Ogerska kronska renta 4%	98.95
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gl.	15.53
Kreditne delnice, 160 gl.	690.00
London vista	239.77½
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.12½
20 mark	23.42
20 frankov (napoleonador)	19.06
Italijanski bankovci	95.25
C. kr. cekini	11.30

Žitne cene

dné 16. januarja 1903

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za spomlad	K 7.84 do 7.85
Rž za spomlad	6.98 „ 6.99
Koruzna za maj-junij 1903	— „ —
Oves za pomlad	6.42 „ 6.43

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7.72 do 7.73
Rž za april	6.68 „ 6.69
Oves za april	6.17 „ 6.18
Koruzna za maj (1903)	5.83 „ 5.84

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 8.20 do 8.75
južne železnice	7.70 „ 8.10
Rž	7.00 „ 7.20
Ječmen	6.30 „ 7.25
ob Tisi	6.30 „ 7.75
Koruzna ogrska stara	7.10 „ 7.20
nova	5.80 „ 5.95
Cinkvant	7.10 „ 7.25
stari	6.60 „ 6.80
novi	6.55 „ 6.75
Oves srednji	7.00 „ 14.00
Fižol	7.00 „ 14.00

VABILO

57 1-1 k
občnemu zboru
hranilnice in posojilnice v Borovnici

v nedeljo, dné 25. januarja 1903

ob 3. uri popoldne

v občinski pisarni.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav načelnika
2. Poročilo blagajnika
3. Potrjenje letnega računa
4. Volitev odbora in nadzorstva
5. Izprememba pravil
6. Razni nasveti in predlogi.

Odbor.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča:

Kratek poduk

o sv. zakonu.

Za slov. zaročence in zakonske sestavil

Jan. Zabukovec, župnik.

Cena trdovezani knjigi 70 v, po pošti 10 vinarjev več.

Vozni red

avstrijskih državnih železnico,

veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.
- Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
- Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.
- Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
- Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
- Ob 2. uri 05 min. popoldne „ „
- Ob 6. uri 50 min. zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
- Ob 11. uri 06 min. dopoldne „ „
- Ob 6. uri 10 min. zvečer „ „

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Prihod:

- Ob 7.15 zjutraj Ob 6.34 zjutraj
- Ob 2.13 popoldne Ob 12.29 popoldne
- Ob 6.05 zvečer Ob 6.59 zvečer.

Izšla je knjiga

„Lurški čudeži“.

Francoski spisal Henrik Lasér, poslovenil Fr. Marešič.

Dobiti je v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani, in v prodajalni H. Ničman.

Cena trdo vezani knjigi 2 K, po pošti 20 h več.

Služba organista

se razpisuje v Jesenicah pri Spjelju v Dalmaciji. Opravilo bi mu bilo: orgljanje v župni cerkvi, vežbanje pevcev in če le mogoče, delovanje pri odtonni posojilnici. Biti mora samec. Imel bi stanovanje v župnišču ter hrano prosto, plača v denarjih po dogovoru. — Ponudniki naj se pismeno oglašijo pri župniku don Franju Ivanišević-u, pošta Jesenice, Dalmacija. 60 3-1

Učenec

se takoj sprejme v 58 3-1

špecerijsko trgovino v Ljubljani.

Poizvé se več v upravnistvu „Slovenca“.

Dobro ohranjen

harmonij

se prodá iz proste roke po nizki ceni. — Več se izv. pri lastniku Franu Mazi v Borovnici. 58 1-1

Harmonij

nov, ameriški sistem s štirimi igrami, 16 spreminov, 5 oktav, ki je veljal 800 K. se zaradi preselitve lastnika odda po jako nizki ceni le za 540 kron.

Glasbilo ima mogočen, krasen glas, fino intonacijo. Pripraven bi bil za koncertno dvorano, domačo kapelo, ali za gospoda, ki je vešč in ljubitelj dobrega instrumenta. Kdor toraj hoče imenitno in ceno godalo, naj se blagovoli oglašiti pri

R. Savinšku,

57 2-1 organistu na Jesenicah. Gorenjsko.

Napise in slikanje grbov

obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka BRATA EBERL v Ljubljani Františkanske ulice. 524 18 11-6

Vnanja naročila proti povzetju.

Čistokrvna žival

simentalškega plemena

šest glav, vmes 1½ letni junec

je naprodaj.

Natančneja pojasnila daje Ferd. Dolar, pošta Mirna, Dolenjsko. 26 3-2

Mejnarodna panorama

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetnostna razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Vsak teden druge dežele.

Danes, & soboto 19. jan. zadnjič:

Kassel

Wilhelmsthal, Wilhelmshöhe.

V nedeljo 18. do 24. jan.

Zanimiv obisk v

Buffali.

Najnovejše so ameriški

mutoskopi.

Pet novih, zabavnih podob.

5 znamk, ki se vržejo v posamen mutoskop 50 vin.

Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Razpisuje se

služba organista

v Planini pri Rakeku. Plača 40 K na mesec in prosto stanovanje. Zglasiti se je do konca januarja pri podpisnem župnem uradu. 64 3-1

Župni urad v Planini, 16. jan. 1903.

Štefan Rihar, župnik.

Zahvala in priporočilo.

Pri zadnjem požaru na Vrhniki dné 20. decembra 1902 je uničil ogenj tudi mojo hišo in hlev na Gradišču. Komaj 14 dni poprej sem obedvoje zavaroval pri novi, domači „Vzajemni zavarovalnici“. Taista je po svojem zastopniku že čez dva dni škodo ocenila in mi celo zavarovalnino takoj izplačala. Zato si štejem v prijetno dolžnost, da se slavno isti kar najiskrenejše zahvalim in svojim soobčanom novo zavarovalnico prav toplo priporočam.

65 1-1

Janez Tomič, posestnik na Vrhniki.

Prva tržaška destilerija za konjak

Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu

priporoča domači

zdravilski konjak

po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in sladila Dunaj IX, Spitalgasse 31, ki je odobrena od vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K. $\frac{1}{2}$, steklenice K 2 60.

V Ljubljani se dobiva pri trgovcih: J. Jebračin, Kham & Murnik, S Kordin, 22 30-2 A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffrer, F. Terdina.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1,
v hiši društva.

rušljena aktiva dne 31. decembra 1900 kron 184.387.703—
Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1900 33.357.497—
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1848) 405.807.367—
Mej letom 1900 je društvo izdalo 5556 poliz z glavnic 50.898.267—
Za specijelno varstvo avstrijskih zavarovalcev je „The Gresham“ do 31. decembra 1900 v vrednostnih papirjih založila že znesek

nom. kron 21.039.000—

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

pri

490 12-10

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

Stanje hranilnih vlog:
17 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 400.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovalcev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

771 9

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{2}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dožnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dožnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

Zobozdravniško naznanilo

Zobozdravnik

med. univ. Dr. A. Praunseis

naznanja, da je spremenil ordinacijske ure in sicer ordinuje od 1. jan. 1903 naprej od 8. do 12. in 2. do 6. ure

v Ljubljani, Marijin trg št. 3.

7 3-3

Hoteli, kavarne in gostilne,

ki so naročene na „Slovenca“:

Belca pri Dovjem: Potočnik Fr., gostilna.
Begunje nad Cirknico: Bonač Anton, Svirgelj Anton, gostilni.

Bled Gostilna Wester.

Bistrica pri Št. Rupertu: Zaje Anton, gostilna.

Boh. Bela: Mužan Valentin, Zupan Iv., in Ropret Jera, gostilne.

Boh. Bistrica: Arh Franc in Mencinger J., gostilni.

Borovnica: Fortuna Val. in Kobi Anton, gostilni, Fran Svirgelj, gostilna (Breg). Lebez Ivan, gostilna.

Brezje, Gorenjsko: Finžgar Jos. in Gabrijelčič Ant., gostilni. Lavrenčič Pavl, gostilna „pri Rozmanu“.

Brod pod Sm. goro: Bitenc Jož., gostilna.

Celje: „Narodni dom“ (Fr. Lajovic).

Cirknica, Notr.: Korde Ivan in Meden Miroslav, gostilni, Anton de Schiava, restavrat.

Črnivec pri Radoljici: Kocijančič Fr., gostilna.

Črnomelj Franc Jerman gostilna.

Dedendol pri Višnjigori: Omahen Mih., gostilna.

Dolenja vas pri Ribnici: Mrher Ign., gost. Dunaj: Café „Goldene Kugel“ IV. okraj, Café „Mozart“, III. okraj, in „Arcaden-Café“, I., Universitätstrasse. Carl Zobl's „Café Beethoven“, I., Universitätstrasse 11., Kavarna Muhič IX. okraj. Porzelangasse, Café „Wiene“, I., Franzensring.

Gorica: Kavarna Schwarz, Kavarna „Central“.

Gorje Spodnje pri Bledu. Zrimc Janez, Jan Janez, gostilni.

Grapče: Miha Zalokar, gostilna.

Grosuplje: Košak Fran, gostilna.

Gor. Otok pri Mošnjah: Brinšek Jakob, gostilna.

Gozd Kranjska gora: Blankuš Pavl, gostilna.

Horjul: Cepon Janez, gostilna.

Hrušica pri Jesenicah: Noč A., gostilna.

Idrija: Casino „Idrija“, Kavčič Fran, kavarna, Kos Josip, gostilna.

Javornik: Noč Mihael, gostilna.

Jesenice, Gorenj.: Frjan Ivan, restavracija, Vilman Fran, Višnjar Karol, Hrovat Marija, „pri mesarju“, gostilne.

Kamnik: Friedl Ivan, hotel, Vanossi Jos., kavarna, Pet. Žerovnik pri „Sokolu“.

Kandija pri Nov. mestu: Jakše Jan. in Zorc J., gostilni.

Kostanjevica: Zalokarjeva gostilna.

Kozarišče pri Staremtrgu: Pianekci Jan, gostilna.

Kranj: Kavarni Jäger in Kreuzberger, Fran Sumi in Golob Mat., Franzjezeršek, gostilni. Mavrilij Mavr, pivovarnar, hotel „Nova pošta“, Hotel „Stara pošta“.

Kropa: M. Jalen, gostilna.

Ljubljana: Kavarne: „Austria“, „Europa“, „Valvasor“, „Casino“, „Eggia“, Ivan Lekan, „Mercur“, Jos. Kramar, Ant. Albert, hoteli: „Prislonu“, „Lloyd“, Iv. Grajžar, južni kolodvor; pivarne: Lorbek, Auer, Hafner, gostilne: „Novi svet“, Marije Terezije cesta, „Pri mlinskem kamnu“, Sv. Petra cesta, „Pri zvezdi“, Cesarja Jožefa trg, „Pri roži“, Židovske ulice, „Pri zlati ribi“, Spitalske ulice, „Pri Stefanu“, Frančiškanske ulice, „Katoliški dom“, Turjaški trg, „Rokodelski dom“, Komenskega ulice, Delavsko konsumno dru-

štvo, Eliz. Jurkovič („pri Kolovratju“) Pred škofijo, „Pri križu“, Rimska cesta, Marija Barborič, Sv. Petra nasip št. 5, Fr. Krvarič („pri Figovcu“), Dunajska cesta, Mar. Ahlin, Karlovska cesta št. 28, August Zajec, Rimska cesta št. 4, „Pri Kamenčanu“, Karlovska cesta št. 4, gostilna Dach, Florijanske ulice št. 33, M. Škof, Rečne ulice št. 8, Ivana Susteršič, Sv. Petra cesta št. 15, Ivan Cinkole, Kopitarjeve ulice št. 4, gostilna „pri Jurju“, Poljanska cesta, Lovro Češnovar („pri starem Tišlerju“), Kolodvorske ulice, gostilna Blumauer, Kolodvorske ulice, Andrej Cerne, Hilšerjeve ulice št. 14, Jakob Zabukovec, Breg, Josip Boštijančič („pri Pepetu“), Kolodvor. ulice, Ant. Kocmur, Poljanska cesta št. 9, Jos. Dermastja („pri Kamnarju“), Vodmat, Zaloška cesta št. 3, Terezija Omejc, Karlovska cesta št. 32, Marija Stele („pri bleem konjičku“), Poljanska cesta št. 26, Rudolf Teuente, Gradaške ulice št. 10, Ana Cuzak, Poljanska cesta št. 48, „Narodna kavarna“, „Pri avstrijskem carju“, Režika Kralj sv. Jakoba trg, Peršin Matija na Rožniku, Vospornig, Gospodske ulice, Fr. Novak, restavrat v „Svicariji“, Bizjak Fran, pri Krčonu, Tržaška cesta, Praunseis A., zadrževalna soba, Mestni trg 19.

Litija: „Pri Fortunie“, gostilna.

Medvode: Jerala Alojzij in Zweiner Ivan, gostilni.

Milno pri Bledu: Doktorič Marija, gost.

Novomesto: Kavarna Danisch.

Ortenek: J. B. Kosler, restavracija.

Podnart: Pogačnik Marija, Javor Terezija, gostilni.

Premškovo p. Kranju: Jak. Gorjanc in Jakob Dolinar, gostilni.

Pulj (Pola): Cafe Miramare.

Radoljica: Hirschmann Ign., gostilna.

Rakek: Sebenikar Lovro, restavracija, Ludovik Sebar, c. kr. poštar, Ivan Fatur, gostilni.

Rateče, Gorenjsko: Ivan Petrič, gostilna.

Ribnica, Dol.: Lovšin Ivan, kavarna, Podboj Jos. in Zadnik J., Fr. Podboj, Andrej Podboj, And. Peterlin, gostilne.

Sava pri Jesenicah: Arh Jan., gostilna.

Slov. gradec: Günther Avg., gostilna.

Smlednik: Oblak Primož, gostilna.

Sodražica: Drobnič Jurij, gostilna.

Stanežiče pri Ljublj.: Josip Teršan, gost.

Stara Loka: Jelovčan Marija, gostilna.

Stožice pri Ljubljani: Pečnik Jan. („pri Urbančku“), gostilna.

Struge pri Dobropolju: Salokar K., gostil.

Sv. Jakob v Rožni dolini, Kor.: Mikula Jakob, gostilna v „Nar. domu“.

Sv. Križ p. Litiji: Fr. Miklavčič, gostilna.

Škofja Loka: Hafner Leopold in Hafner J., gostilni, Splichal Fr. kavarna.

Šturije pri Ajdovščini: Edvard Cigoj, Stefan Selj in Ivan Stibilj, gostilne.

Toplice, Dol.: Oskrbništvo toplic.

Travnik, Dol.: Lavrič Jan., gostilna.

Trst: Cafe Commercio, Cafe Fabria.

Tržič: Lončar Mat., Ruech K., gostilni.

Velike Lašče: Matija Hočvar, gostilna „pri pošti“.

Vipava: Lavrenčič J., gostilna. Hotel „Adria“.

Visoko pri Kranju: Okorn Jan., gostilna.

Vrhnika: Dolenc Fr. Jurca Jos. in Kočvar Franc, gostilne.

Žerovnica p. Cirknici: Marolt J., gost.

Žirovnica: Cop M., Svetina A., gostilni.

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino
Most (Brüx) št. 234, Češko.
Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75
Prave srebrne rem. ure „5-80“
Pristne srebrne verižice „1-20“
Budilniki iz nikla „1-95“
Moja trdka je odlikovana s
s. e. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na razpolago na tisoče priznanskih pisem. — Cenik s podobami brezplačno. 573 100-74

Nov harmonij

z 9. spremeni, dvovrsten, ameriškega sistema z lepo donečim glasom, je **takoj zaradi preselitve po zelo nizki ceni oddati.**

Ceno in vse natančneje pové organist v Altenmarktu, Gurktal, Kärnten.

123

Sveži

pustni krofi

so dobili vsak dan v slaščičarni in pekarni

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21
in
Mestni trg 6.

Naročila se
točno izvršujejo.

MATTONLEV GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

taot zdravilni vreclec že stoletja znana v vseh boleznih (1.) 38 2

sapnih in prebavnih organov,

pri protinu, želodnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn,**

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mibael Kastner-ju in Peter Lassnik-u Ljubljani.

Senzačni liker *****

Monte Cristo

***** prve vrste.

Velika posebnost med likerji.

čudovitega okusa

krepčalo za želodec. *

Na prodaj v vseh boljših prodajalnicah s kolonialnim blagom in delikatesami.

Josip Archleb in drug
destil. na par v PRAGI.

Odlikovan s 84 prvimi svetinjami.

1362 20-13

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Čast. gosp. ženini in neveste!

Priporočam svojo bogato zalogo in naznanjam, da sem prodajalno po novem preuredil in povečal. Prodajam po jako znižanih cenah vse najprimernejše reči in sicer: Žepne ure, osebno nakupljene v Švici, sfenske (Pendel) ure z novim na zvon zvonečim bljem, verižice, uhane, prstane, broške itd. Šivalne stroje, posebno nove vrste „Singer“ za domačo

rabo, prav po ceni, in tudi za štikati. Namizno opravo (bešfek) iz kina in pravega srebra.

Se vljudno priporočam za številni obisk

15 1

Franc Čuden, urar in trgovec v Ljubljani,

exportna trdka ur na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn Union, založnik c. kr. avstr. drž. dolenskih železnic.

Zahtevajte veliki novi cenik tudi po pošti franko.

Kmetiška posojilnica

oddaja v svoji lastni novozgrajeni hiši na Dunajski cesti v najem s 1. avgustom 1903

dve prodajalnici

v fronti na Dunajsko cesto vsaka z skladiščem in kletjo ter

devet stanovanj

v I, II. in III. nadstropju po tri in štiri sobe z vsemi pritliklinami in vsakem stanovanju s kopelno sobo.

Poizvedbe v pisarni kmetiške posojilnice v Ljubljani, Marija Terezije cesta št. 1 (v uradnih urah).

61 3-1

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenačasnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani
pri gospodu 274 (25)

Vaso Petrič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani, A. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

27 3-3

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za trg Planina pri Logatcu na 52.000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne dražbe.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih na jednotne cene proračuna naj se predložé

do 31. prosinca t. l. ob 12. uri opoldne

podpisanemu občinskemu uradu.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovan: s kolekom za jedno krono, doposlati je za pečatene z napisom „Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda za Planino.“

Ponudbi mora biti dodejana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini, da se jim brezpogojno ukloni.

Razun tega je dodati kot vadij še 5% stavbenih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Občinski odbor si pridrži pravico, izbrati ponudnika, ne glede na ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebnim, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na ogled pri občinskem uradu v Planini.

Občinski urad v Planini

dné 7. prosinca 1903.

Janko Šink

svečar v Kranju

1421 8

nasproti mestni župni cerkvi (prej Šifrar)

priporoča velečast. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom ter slavnemu občinstvu

pristno čebelno-voščene sveče

kg. po 5 K. Za pristnost teh sveč jamči s svoto 2000 K, ter dovoljuje 3% odbitka.

Blago se pošilja na vse kraje avstro-ogrske države poštne prosto.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kislil

apneno-železni sirup

Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni pralni sirup raztaplja slez. upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. — 2 K 50 h. po pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvirnih preparatov že 33 let obstoječega podfosfornastega kisl-apneno-železnega sirupa svarimo in

toraj prosimo, izrecno zahtevati **Herbabny-jev apneno-železni sirup** in gledati na to, če ima vsaka steklenica priloženo uradno vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII./1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 141 20-7

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schiedler, Ant. Mizzan; Breze: G. Elsässer dediči; Seveden: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hilfinger; Št. Vid: A. Schiehl; Trbiž: J. Siegl; Trst: O. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Leopold Tratnik

pasár in srebrar

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 27

se priporoča prečastiti danovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom cerkva v strokovno umetno izdelavo raznovrstnega

cerkvenega orodja,

kakor:

tabernaklje, monštrance, kelihe, svečnike, lestence, svetilke itd.

iz zanesljivo najboljšega kovinskega blaga.

V zalogi pa ima mnogo že izgotovljenih, krasnih predmetov.

Stare predmete prenavlja, posrebi in pozlati po najnižji ceni.

Slavnemu občinstvu pa priporoča lastne izdelke in veliko zalogo električnih svetilk v raznih oblikah, prenašajo tudi stare svetilke v uporabo električne razsvetljave. — Postrežba zanesljivo točna, cene nizke. 726 15-6

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9

priporoča slav. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-3

Lastni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

iz lekarn Richter-jeve v Pragi,

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobili steklenica po K — 80, K 1 40 in K 2 — v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnarje ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu

v Pragi, Elisabethstrasse 5.

1146 34-13

Štedilno milo z znamko „jalen“

je izredno dobre kakovosti, je jako izdatno in z jamčeno čisto.

62 25-1

Paziti je na
gorenjo
varstveno
znamko.

Naprodaj je po vseh boljših prodajalnicah takega blaga.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg št. 19

sprejema vsak delavnik od 9.—12. ure dopoldan
hranilne vloge ter jih obrestuje

po $4\frac{3}{4}\%$

to je: daje za 200 Kron 9 Kron 50 h na leto.

Rentni davek plača hranilnica sama.

Simon Pogačar l. r.
predsednik.

Andrej Zamej l. r.
stolni dekan,
I. podpredsednik.

Dr. Vinko Gregorič l. r.
II. podpredsednik.

Rajko Samsa l. r.
ravnatelj.

1469 5

Proda se takoj

popolnoma nov pred enim letom v tovarni kupljen
poldrugovrstni

harmonij

s šestimi registri, lepim in močnim glasom za 140 K,
veljal je pa 240 K.

Več v upravnistvu tega lista

50 2-2

Dve mešani trgovini,

ena v Ribnici na Pohorju, druga na
Muti pri Marenbergu, obe dobro ure-
jeni, na lepem prostoru in s stalnimi odje-
malci, ste na prodaj pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše o pogojih se izve pri gosp.
dr. Rosini, odvetniku v Mariboru. 48 2-2

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krajno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih
ozirajo na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 691 52-33

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Stanje vlog 30. junija 1902:
blizu 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša

prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1901:
čez 23 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

$4\frac{1}{2}\%$

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1902: 8,818.060 K 70 h. Denarni promet v l. 1901: 23,559.611 K 20 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. julija 1902.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Josip Jare,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“

Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku,

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

1236 9